

مرکز تحقیقات ایرانیکا

اصفهان

گامی

عمر الکرما
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

پیچ پیام

بہ مناسبت شہادت حضرت فاطمہ زہرا
از
حضرت آیت اللہ العظمیٰ فاضل انکراچی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

نویسنده:

محمد فاضل لنکرانی

ناشر چاپی:

مرکز فقه الائمه الاطهار (علیهم السلام)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	پنج پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۱۰	مقدمه
۲۲	۱- ۱۳۸۰/۰۵/۳۰
۳۱	۲- ۱۳۸۱/۵/۱۸
۴۲	۳- ۱۳۸۲/۵/۰۷
۴۶	۴- ۱۳۸۳/۴/۲۹
۵۲	۵- ۱۳۸۴/۴/۱۵
۵۸	فهرست منابع
۷۳	درباره مرکز

پنج پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

مشخصات کتاب

سرشناسه: فاضل موحدی لنکرانی، محمد، ۱۳۱۰ -

عنوان و نام پدیدآور: ۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام/از پیامهای فاضل لنکرانی.

مشخصات نشر: قم: مرکز فقه ائمه اطهار، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۶۳ ص.

شابک: ۵۰۰۰ ریال: ۹۶۴-۷۷۰۹-۲۸-۵

یادداشت: کتابنامه: ص. ۴۹ - ۶۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.

عنوان گسترده: پنج پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام.

موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- فضایل -- احادیث -- مقاله ها و خطابه ها.

موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- احادیث اهل سنت.

رده بندی کنگره: BP۲۷/۲۸/ف۲پ۹

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۴۲۵۱۴

ص: ۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: ٣

۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

از پیامهای فاضل لنکرانی

ص: ۴

قال رسول الله صلى الله عليه و آله : «فاطمه بضعه منى من آذاها فقد آذاني...» (1).

ص: ۵

(۱- ۱). این روایت به عبارت های مختلفی نقل شده است که بعضی از آنها را با ذکر مصدر بیان می کنیم. ۱- «فاطمه بضعه منى، من آذاها فقد آذاني»: فضائل اهل البيت عليهم السلام: ۲۴۰ ح ۳۷۵، المستدرک على الصحيحین ۱۷۳: ۳ ح ۴۷۵، السنن الكبرى بیهقی ۲۷۶: ۱۵ ح ۲۱۴۶۰، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۴۱، کتاب سلیم بن قیس ۸۶۹: ۲ ح ۴۸، شرح الأخبار ۳۰: ۳ ح ۹۷۰، أمالی صدوق: ۱۶۵ ح ۱۶۳ با اضافه ای، کفایه الاثر: ۶۵، دلائل الإمامه: ۱۳۵ ح ۴۳، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۳۱۸: ۴، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، کشف الغمه ۹۲: ۲ - ۹۳، بحار الأنوار ۴۳: ۳۹ ح ۴۰ و ص ۵۴ ح ۴۸ و ص ۷۶ ح ۶۳ و ص ۸۰ ح ۶۸، احقاق الحق ۲۰۹: ۱۰-۲۱۱ و ج ۱۹: ۷۷، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۰ و ج ۲: ۱۰۵۰. ۲- «فاطمه بضعه منى، يؤذيني ما آذاها»، فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۲۴۱ ح ۳۷۸، صحيح مسلم ۴: ۱۵۱۲ ح ۲۴۴۹/۹۴، سنن ترمذی ۵: ۶۹۸ ح ۳۸۷۸، و در ادامه آن آمده «وينصبنى ما أنصبها»، المستدرک على الصحيحین ۱۷۳: ۳ ح ۴۷۵، و همچنين در ادامه آن آمده «وينصبنى ما أنصبها»، التفسير الكبير فخر رازی ۵۹۵: ۹، تفسیر غرائب القرآن ۶: ۷۴، کنز العمال ۱۲: ۱۰۷ ح ۳۴۲۱۵، و همچنين در ادامه آن آمده «وينصبنى ما أنصبها»، معانی الاخبار: ۳۰۳ ح ۱ و ۲. ۲. اعلام الوری ۱: ۲۹۴، بحار الأنوار ۴۳: ۴۳ ح ۲۶ و ۲۶ ح ۲۶ در ادامه آن آمده «ويسرنى ما سرتها و...»، احقاق الحق ۱۰: ۲۰۹ - ۲۱۰، و ج ۱۹: ۷۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۴۵ ح ۸ - ۱۱، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۳۶ ح ۰.۷ - ۳. «فاطمه بضعه منى، يرينى ما رابها (أرابها) ويؤذيني ما آذاها»: فضائل اهل البيت عليهم السلام: ۲۴۲ ح ۳۷۹، صحيح بخارى ۶: ۱۹۳ ح ۵۲۳۰، صحيح مسلم ۴: ۱۵۱۲ ح ۲۴۴۹/۹۳، سنن ترمذی ۵: ۶۹۸ ح ۳۸۷۶، حليه الأولياء ۴۰: ۲، اسد الغابه ۲۲۵: ۶ رقم ۷۱۷۵، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۵۳، ذخائر العقبی: ۳۷ - ۳۸، تهذيب الكمال ۲۲: ۳۸۸ رقم ۸۴۸۸، سير أعلام النبلاء ۳: ۴۲۵ رقم ۱۱۴، البدايه والنهایه ۶: ۳۲۶، کنز العمال ۱۲: ۱۱۲ ح ۳۴۲۴۳، شرح الأخبار ۶۰: ۳ ح ۹۸۱، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، بحار الأنوار ۴۳: ۳۹ ح ۴۰، احقاق الحق ۱۰: ۱۹۰ - ۱۹۹، و ج ۱۹: ۸۳-۸۴، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۴۵ و ۱۵۰، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۳۶ ح ۰.۸ - ۴. «فاطمه بضعه منى، فمن اغضبها أغضبني»: صحيح بخارى ۴: ۲۵۲ ح ۳۷۱۴ و ص ۲۶۴ ح ۳۷۶۷، کنز العمال ۱۲: ۱۰۸ ح ۳۴۲۲۲، جامع الأحاديث ۶: ۲۵۸ ح ۱۴۷۲۴، شرح الأخبار ۳۱: ۳ ح ۹۷۲ و ص ۶۱ ح ۹۸۳، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، بحار الأنوار ۴۳: ۳۹ ح ۴۰، احقاق الحق ۱۰: ۲۰۶ - ۲۰۸، و ج ۱۹: ۸۷ - ۹۰، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۰، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۳۴ ح ۳ و ص ۳۳۵ ح ۶. البته این روایت به تعابیر بسیار دیگری که نزدیک به سی نوع آن را ملاحظه کرده ایم در کتب روایی وارد شده است که ذکر تمامی آنها از حوصله این مختصر خارج است. ولكن به جهت سهولت مراجعه برای تحقیق، بعضی از منابع آنها را نام می بریم، مثل: صحيح مسلم ۴: ۱۵۱۲ - ۱۵۱۳ ح ۹۴ - ۲۴۴۹/۹۶، صحيح بخارى ۴: ۲۵۵ ح ۳۷۲۹، فضائل اهل البيت عليهم السلام: ۲۴۰ - ۲۴۹ ح ۳۷۴ - ۳۷۸، الجامع الكبير ترمذی ۱۷۳: ۶ ح ۳۸۶۸، المستدرک على الصحيحین ۱۷۲: ۳ - ۱۷۳ ح ۴۷۴۷ و ۴۷۴۹، حليه الأولياء ۴۰: ۲ - ۴۱، و ج ۳: ۲۰۶، السنن الكبرى بیهقی ۱۰: ۲۰۶ ح ۱۳۶۸۰، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۵۳ - ۵۴، ۶۰، ۶۲، مناقب خوارزمی: ۳۵۳ ح ۳۶۴، ذخائر العقبی: ۳۷ - ۳۸، سير أعلام النبلاء ۳: ۴۲۸، ۴۳۳ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد ۹: ۲۰۳، کنز العمال ۱۲: ۱۰۶ - ۱۱۴، و ج ۱۳: ۶۷۴ ح ۲۷۷۲۶ و

ص ٦٧٨ ح ٣٧٧٣٥، ٣٧٧٣٦ و ٣٧٧٣٧، جامع الأحاديث ٦: ٢٥٨ ح ١٤٧٢٤ و ١٤٧٢٥، قرب الإسناد: ١١٢ ح ٣٨٩، شرح الأخبار
٣: ٦٤ ح ٩٨٧، علل الشرائع ١: ٢٢٠ ب ١٤٩ ح ٢، أمالي صدوق: ١٦٥ ح ١٦٣ و ص ١٧٥ ح ١٧٨ و ص ٥٧٥ ح ٧٨٧، كفاية الاثر:
٦٤، أمالي مفيد: ٢٦٠، أمالي طوسي: ٢٤ ح ٣٠، تلخيص الشافى ٣: ١٢٢، روضه الواعظين: ١٥٠، مناقب ابن شهر آشوب ٣: ٣٣٢،
كشف الغمه ٢: ٩٢-٩٣، بحار الأنوار ٢٣: ٤٣-٨٠، إثبات الهداه ١: ٥٣٨ ح ١٦٦، احقاق الحق ١٨٧: ١٠-٢٢٨ و ج ١٩: ٧٦-٩٣، عوالم
العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ١: ١٤٣-١٥٢، مسند فاطمه عليها السلام عطاردي: ١٣٦ ح ٦٧ و ٦٨ و ص ١٤٥ ح ١ و ص ١٤٧
ح ٤ و ص ١٦٣ ح ٢٧ و ص ٣٣٣ - ٣٣٧ ح ١، ٢، ٤، ٥، ٩ - ١١ و ص ٣٥٧ - ٣٥٨ ح ١ - ٤.

در این سال ها ایام فاطمیّه، به خصوص فاطمیّه دوّم - و به ویژه روز شهادت حضرت صدیقه طاهره علیها السلام روز سوّم جمادی الثانی -، حال و هوای کشور و دسته جات عزاداری رنگ و بویی خاص به خود گرفته، مغازه ها تعطیل و دسته جات عزاداری، سینه زنی و زنجیرزنی در خیابان ها به سوگ بانویی می نشینند که پاره تن پیامبر، همسر امیر مؤمنان و مادر امامان معصوم علیهم السلام است (۱).

همان بانویی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بر در خانه او می ایستاد و با صدای بلند می فرمود: «السّلام علیکم یا أهل بیت النّبوه...» (۲).

ص: ۸

۱- ۱). منابع آن در ص ۳۷ در پاورقی ۳ خواهد آمد.

۲- ۲). این روایت نیز به عبارت های مختلفی نقل شده که با چشم پوشی از اختلاف جزئی در عبارات می توان آنها را به دو دسته تقسیم نمود. یک دسته روایاتی که عبارات آنها با اختلاف اندکی این گونه است: کان رسول الله صلی الله علیه و آله یمرّ بباب فاطمه (علی)... و يقول: الصلاه... «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا». دسته دوم هم روایاتی که عبارات آنها با اختلاف کمی این گونه است: کان النبی صلی الله علیه و آله یجیء إلى باب فاطمه (علی)... و يقول: السّلام علیکم... «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ...». و ما بعضی از منابع این روایات را با چشم پوشی از اختلاف در تعبیر و الفاظ ذکر خواهیم کرد. منابع دسته اول: فضائل اهل البيت عليهم السلام: ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱، مسند احمد ۴:۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، سنن ترمذی ۵:۳۵۲ ح ۳۲۱۹، جامع البيان ۱۲: ۱۱ ح ۲۸۴۹۲ و ۲۸۴۹۴، مشکل الآثار ۱: ۳۳۱ ح ۷۸۴، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸ - ۱۳۸ ح ۶۳۷ - ۶۴۴، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۹۵، ۷۷۲ و ۷۷۳، مناقب خوارزمی: ۶۰ ح ۲۹، اسد الغابه ۶:۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۴ - ۲۵، تهذیب الکمال ۱۸۷: ۲۱ - ۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳:۴۳۴ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۱۹۴: ۸، مجمع الزوائد ۹:۱۶۸ - ۱۶۹، الدر المنثور ۵:۵۳۸ و ج ۵:۵۳۳ - ۵۳۵، کنز العمال ۱۳:۶۴۶ ح ۶۳۲ ح ۳۷۶۳۲، فتح القدر ۴:۳۹۶ و ج ۴:۲۸۰. أمالی صدوق ۲۰۸ ح ۲۳۰، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۱:۲۴۰، أمالی مفید: ۳۱۸ ح ۴، الشافی فی الامامه ۱۳۶: ۳، أمالی طوسی: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴، تلخیص الشافی ۲:۲۵۳، مجمع البیان ۷:۵۹، جوامع الجامع ۲:۴۴۴، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۱۵:۴۱۹ - ۴۲۰، مشابه القرآن و مختلفه ۲:۶۳، تفسیر البرهان ۳:۷۹۰ ح ۷۰۸۳، بحار الأنوار ۱۰:۱۴۲ ح ۵، و ج ۱۶: ۲۰۳، و ج ۲۵ - ۲۱۲ و ص ۲۳۷ ح ۲۱، و ج ۲۰۷: ۳۵ ح ۳ و ص ۲۲۳ ح ۳۰ و ص ۲۲۷، و ج ۳۷:۳۶ ح ۳، و ج ۴۳: ۵۳ ح ۴۸، و ج ۷۲: ۱۵۴، و ج ۸۲: ۱۹۱ - ۱۹۲، و ج ۸۶: ۲۴۶ ح ۶، تفسیر نور الثقلین ۳:۴۰۸ - ۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۹۱، تفسیر کنز الدقائق ۶:۳۴۳. احقاق الحق ۲:۵۰۲ - ۵۰۳، ۵۱۵، ۵۱۸، ۵۲۶، ۵۲۹، ۵۳۱، ۵۳۳، ۵۳۶، و ج ۳: ۵۲۹ - ۵۳۰، و ج ۹: ۴۷ - ۴۸، ۵۰ - ۵۱، ۵۵، ۶۱ - ۶۲، و ج ۱۴: ۴۹، ۵۷ - ۵۹، ۶۷ - ۶۸، ۷۹ - ۸۱، ۱۰۳، ۱۰۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱:۱۱۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۴۰ ح ۷۶ و ص ۲۷۵ ح ۵۹ و ص ۲۷۷ ح ۶۲. منابع دسته دوم: مشکل الآثار ۱:۲۳۱ ح ۷۸۵، شواهد التنزیل ۲: ۴۶ - ۸۳ ح ۶۶۶، ۶۹۴، ۶۹۶ و ۷۰۳، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۶۷، مناقب خوارزمی: ۶۰ ح ۲۸، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۸ - ۱۶۹، الدر المنثور ۶: ۵۳۴ - ۵۳۵. تفسیر فرات کوفی: ۳۳۸ - ۳۳۹ ح ۴۶۱ - ۴۶۳، تفسیر قمی ۲:۶۷، أمالی طوسی: ۲۵۱ ح ۴۴۷، کشف الغمه ۲:۸۳، تفسیر البرهان

٧٩٠:٣ - ٧٩١ ح ٧٠٨٤ و ٧٠٨٦، تفسير نور الثقلين ٣:٤٠٨ - ٤١٠ ح ١٨٨ و ١٩٢، بحار الأنوار ٤٣:٥٣، و ج ٢٥: ٢٢٠ ح ١٩، و ج ٣٥: ٢٠٧ ح ٢ و ص ٢٠٩ ح ٨ و ص ٢١٣ ح ١٦ و ص ٢١٤ ح ١٨ و ص ٢١٦ ح ٢٠، تفسير كنز الدقائق ٦: ٣٤٢ - ٣٤٣. احقاق الحق ٢: ٥٢٠، ٥٢٦، ٥٤٨، و ج ٣: ٥٢٩، و ج ٩: ٤٨ - ٥١، ٥٤، ٥٢ و ٦٢ و ٦٤، و ج ١٤: ٥١ - ٥٢، ٦٧ و ٧٩ - ٨٢، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ١: ١١٢، مسند فاطمه عليها السلام عطاردي، ٢٦٨ ح ٤٣ و ص ٢٧٣ ح ٥٣.

بدین وسیله بر مردمان بعد از خود اتمام حجت می کند: مقصود من از اهل بیتی که سفارش آنها را نموده ام، اهل این خانه است و عمود این خانه فاطمه زهرا علیها السلام است؛ امّا چیزی از غروب خورشید نبوت نگذشته بود که غروب غمگین دیگری را برای عالم اسلام بوجود آوردند و ماه جمال فاطمه زهرا علیها السلام در جوانی (۱) به واسطه ظلم،

ص: ۱۰

۱- ۱). تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۶ ح ۴۷۶۱، الإستیعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ - ۴۳۱ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷. اصول کافی ۱: ۴۵۸، مصباح المتهدد: ۷۹۳، دلائل الإمامه: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، كشف الغمه ۲: ۷۵ و ۱۲۹، مصباح کفعمی: ۵۲۲، بحار الأنوار ۴۳: ۶ - ۱۰ ح ۱۶، احقاق الحق ۱۰: ۱۱ - ۱۲، و ج ۱۹: ۱۷۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۴۵ - ۵۲ ح ۱ - ۲۴، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۷ - ۱۳ ح ۱ - ۱۲.

ستم و آزار نامردمان غروب کرد و سبب گردید که مرد جنگ ها و میدان مبارزه با ابطال عرب، یعنی حضرت امیرمؤمنان علیه السلام از پای درآید.

هنگامی که آن حضرت بدن مطهر بانوی ایمان، زهرای مرضیه را نیمه شب و مخفیانه به خاک سپرد (۱)، غم و اندوه به خانه دلش

ص: ۱۱

۱- ۱). صحیح بخاری ۵: ۹۸ ح ۴۲۴۱، تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ - ۱۷۹ ح ۴۷۶۳، ۴۷۶۴ و ۴۷۶۹، حلیه الأولیاء ۲: ۴۳، السنن الکبری بیهقی ۵: ۲۵۶ ح ۶۷۵۹ - ۶۷۶۱ و ص ۳۵۹ ح ۷۰۳۰، الاستیعاب: ۹۲۷ - ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۲ - ۸۳ و ۸۶، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، ذخائر العقبی: ۵۳ - ۵۴، تهذیب الکمال ۲۳: ۳۹ رقم ۸۴۸۸، الجواهر النقی - در حاشیه سنن الکبری بیهقی (ط ق) ۳: ۳۹۶ چاپ شده، اسد الغابه ۶: ۲۲۹ رقم ۷۱۷۵، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۶: ۴۶، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۱، کنز العمال ۱۳: ۶۸۶ ح ۳۷۷۵۶ و ۳۷۷۵۷. کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۷۰ ح ۴۸، اصول کافی ۱: ۴۵۸ ح ۳ و ۴، شرح الأخبار ۳: ۳۱-۳۲ ح ۹۷۱ و ۹۷۲، امالی صدوق: ۵۸۰ ح ۷۹۷ و ص ۷۵۵ ح ۱۰۱۸، علل الشرائع ۱: ۲۱۸ - ۲۲۳ ح ۱ و ۲، الخصال: ۳۶۰ ح ۵۰، امالی مفید: ۲۸۱ ح ۷، الاختصاص: ۵، امالی طوسی ۱۰۹ ح ۱۶۶ و ص ۱۵۵ ح ۲۵۸، رجال کشی: ۶ رقم ۱۳، دلائل الإمامه: ۱۳۳ ح ۴۲ و ص ۱۳۶ ذیل ح ۴۳ و ص ۱۳۷ ح ۴۶، روضه الواعظین: ۱۵۱-۱۵۳، إعلام الوری ۱: ۳۰۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۲ - ۳۶۴، اقبال الأعمال ۳: ۱۶۱، کشف الغمّه ۲: ۱۰۰، ۱۲۶ و ۱۳۰، بحار الأنوار ۴۳: ۱۵۹ ح ۸ و ص ۱۷۱ ح ۱۱ و ص ۱۸۲ - ۲۱۸ ح ۱۶، ۱۸ - ۲۱، ۲۱ - ۲۹، ۳۱ - ۳۴، ۳۷ - ۳۹، ۴۱ - ۴۴، ۴۹ و ۴۹، احقاق الحق ۱۰: ۴۵۴ - ۴۵۸، ۴۶۳ - ۴۶۴، ۴۷۴، ۴۷۸ - ۴۸۱، و ج ۱۹: ۱۷۰، ۱۷۵ - ۱۷۸. عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۱ و ۲ و ص ۱۰۵۷ ح ۲، ۳، ۷ و ۸ و ص ۱۰۶۰ ح ۲ و ص ۱۰۶۶ ح ۱۳ و ص ۱۰۶۸ ح ۳ و ص ۱۰۷۲ - ۱۰۸۳ ح ۷ - ۱۴ و ص ۱۰۸۳ - ۱۱۰۴ ح ۱، ۴ - ۲۱، ۲۴، ۲۷، ۲۹ - ۳۴، ۳۶، ۳۸ و ۴۰ و ص ۱۱۰۶ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۰۹ ح ۱ - ۳، ۵ و ۶ و ص ۱۱۱۲ ح ۳ - ۶، ۸، ۱۱ و ۱۲ و ص ۱۱۱۹ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۲۱ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۲۵ ح ۱، مسند فاطمه الزهراء علیها السلام عطاردی: ۲۹۸ ح ۱ و ص ۳۹۳ - ۴۰۱ ح ۳، ۶، ۷، ۱۰ - ۱۳ و ص ۴۰۲ - ۴۳۳ ح ۲، ۳، ۵ - ۷، ۱۱، ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۲۲ - ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۹ - ۴۱، ۴۶، ۴۹، ۵۰، ۵۲، ۵۶، ۵۷، ۶۱ - ۶۳.

هجوم می آورد؛ با این حال، مولای متقیان با استعانت به درگاه خداوند به نماز می ایستاد، و شکایت به خدا می برد.

آیا این آخرین مظلومیت خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله بود؟ باید گفت که چنین نبود و وقایعی مانند خانه نشینی حضرت

ص: ۱۲

علی علیه السلام، جنگ معاویه، خوارج نهروان و اصحاب جمل با آن حضرت، مظلومیت وصی آن بزرگوار حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام، شهادت امام حسین علیه السلام به همراه اصحاب و فرزندانش در کربلا و به طور کلی مظلومیت همه امامان معصوم در طول تاریخ، ادامه همان مظلومیت بود؛ لیکن مظلومیت مضاعف انکار ظلم بر مظلوم است.

حادثه ای که در شرف وقوع بود و عده ای با زیر سؤال بردن شهادت حضرت زهرا علیها السلام و ظلم هایی که به آن حضرت روا شده بود، در صدد انکار مظلومیت و ظلم و ستم های وارده بر پاره تن رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند.

اما با بیداری مراجع عظام تقلید و از جمله حضرت آیت الله العظمی فاضل لنکرانی (مد ظله) این توطئه شوم خنثی شده، از روز شهادت حضرت زهرا علیها السلام عاشورایی دیگر ساختند و با تشویق مردم به عزاداری و بزرگداشت این روزها اعلام کردند: اگر آن زمان نبودیم که از اهل بیت علیهم السلام دفاع کنیم، امروز با عزاداری، سینه زنی، تشکیل هیأت های عزاداری و پیام ها نمی گذاریم مظلومیت فاطمه زهرا علیها السلام به فراموشی سپرده شود.

شایان ذکر است حضرت آیها لله العظمی فاضل لنکرانی (دام ظلّه العالی) سالیانی است که به مناسبت سالگشت شهادت مظلومانه حضرت صدیقه کبری فاطمه الزهراء علیها السلام به جهت اهتمام بر سوگواری و عزاداری این مصیبت جانگداز از سوی مردم اقدام به صدور پیام هایی

نموده اند که تقدیم به علاقمندان و دوستان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می گردد.

امید است مقبول در گاه احدیت قرار گرفته و موجب خشنودی آن بانوی رنج دیده و فرزند دلبندهش حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) گردد.

مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام

ص: ۱۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين سيما الصديق الشهيد فاطمه الزهراء واللعن على أعدائهم اجمعين.

این ایام مصادف است با شهادت بزرگ ترین بانوی جهان اسلام حضرت فاطمه زهرا؛ آن حقیقت، گوهری است که تا کنون ابعاد وجودی اش برای اهل فکر و بصیرت به صورت صحیح و دقیق روشن نگشته است و او را فاطمه گفته اند؛ زیرا که خلق از کنه معرفت او محرومند (۱).

ذاتی که از غضب او پیامبر صلی الله علیه و آله و حق تعالی غضب می کنند و از رضایت او خشنود می گردند (۲).

ص: ۱۵

-
- ۱- ۱). تفسیر فرات کوفی ۱: ۵۸۱ ح ۷۴۷، بحار الأنوار ۴۳: ۶۵ ح ۵۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱: ۷۲ ح ۱۱ و ص ۹۹ ح ۷، معجم احادیث الامام المهدي - عجل الله تعالى فرجه الشريف - ۵: ۵۰۲.
- ۲- ۲). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۶۷ ح ۴۷۳۰، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۵۲، ۶۰، اسد الغابه ۶: ۲۲۷، ذخائر العقبی: ۳۹، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، مجمع الزوائد ۹: ۲۰۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۳۷ و ج ۱۳: ۶۷۴ ح ۳۷۷۲۵. شرح الأخبار ۳: ۲۹، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۲: ۴۲ ح ۱۷۶، أمالی صدوق: ۴۲۷ ح ۶۲۲، أمالی مفید: ۹۵ ح ۴، أمالی طوسی: ۴۲۷ ح ۹۵۴، دلائل الإمامة: ۱۴۶، روضه الواعظین ۱: ۱۴۹، اعلام الوری ۱: ۲۹۴، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۵، الاحتجاج ۲: ۱۰۳، کشف الغمه ۲: ۸۴، ۹۳، بحار الأنوار ۳۷: ۷۰ ح ۳۸، و ج ۴۳: ۱۹ - ۵۱ ح ۲، ۴، ۸، ۱۲، ۲۶، ۴۳، ۴۴، ۴۶ و ۴۸، احقاق الحق ۱۰: ۱۱۶ - ۱۲۲ و ۱۶۶، و ج ۱۹: ۵۴، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱: ۱۵۱ ح ۲۶ و ص ۱۵۲ - ۱۵۷ ح ۳۱ - ۳۴ و ۳۷ و ص ۱۷۱ - ۱۷۲ ح ۱، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۳۵۳ - ۳۵۶ ح ۱ - ۹ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.

حقیقتی که می توان گفت علاوه بر این که محور اهل کساء است (۱)، محور اصلی اهل بیت در آیه تطهیر است (۲) و از شعاع وجودی

ص: ۱۶

۱- ۱) فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۷۹ ح ۱۰۲ و ص ۸۹ - ۹۰ ح ۱۱۹ - ۱۲۱ و ص ۱۳۷ ح ۲۰۱ و ص ۱۸۳ ح ۲۷۳ و ص ۱۹۵ ح ۲۹۳ و ص ۱۹۷ ح ۲۹۵ و ص ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱ و ص ۲۸۶ ح ۴۵۴، مسند احمد ۱: ۷۰۹ ح ۳۰۶۲، و ج ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، و ج ۶: ۴۵ ح ۱۶۹۸۵، و ج ۱۰: ۱۷۷ ح ۲۶۵۷۰ و ص ۱۸۷ ح ۲۶۶۱۲، سنن ترمذی ۵: ۳۵۱ - ۳۵۲ ح ۳۲۱۸ و ۳۲۱۹ و ص ۶۶۳ ح ۳۷۹۶، جامع البيان ۱۲: ۱۰-۱۴ ح ۲۸۴۸۸ - ۲۸۵۰۶، مشکل الآثار ۱: ۲۲۷ - ۲۳۱ ح ۷۷۰ - ۷۸۵، مقاتل الطالبيين: ۵۲، المعجم الكبير ۳: ۵۲ - ۵۷ ح ۲۶۶۲ - ۲۶۷۵، و ج ۲۲: ۶۶ ح ۱۵۹ و ۱۶۰، المستدرک علی الصحيحین ۳: ۱۵۸ - ۱۶۰ ح ۴۷۰۵ - ۴۷۰۹ و ص ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸ - ۱۴۰ ح ۶۳۷ - ۷۷۴، مناقب خوارزمی: ۶۰-۶۳ ح ۲۸ - ۳۲، اسد الغابه ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۱ - ۲۵، تهذیب الکمال: ۲۱: ۱۸۷ - ۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۷، ۴۳۴ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۶ - ۱۶۹، الدر المنثور ۵: ۵۳۸ و ج ۶: ۵۳۱ - ۵۳۵، کنز العمال ۱۳: ۶۴۴ - ۶۴۶ ح ۳۷۶۲۸، ۳۷۶۲۹، ۳۷۶۳۲، فتح القدير ۳: ۳۹۶ و ج ۴: ۲۷۸ - ۲۸۰. مقتل الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفي: ۱۶۸، تفسير فرات كوفي: ۳۳۲ - ۳۴۲ ح ۴۵۱ - ۴۶۶، تفسير القمى ۲: ۶۷، ۱۹۳ - ۱۹۴، أمالی صدوق: ۲۰۸ ح ۲۳۰ و ص ۲۴۲ ح ۵۵۹ و ص ۷۴۶ و ۷۴۷ و ص ۶۱۶ ح ۸۴۳، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۲۲۹ و ۲۴۰، الشافى فى الإمامه ۳: ۱۳۳ - ۱۳۶، تلخيص الشافى: ۲۴۱، ۲۵۰ - ۲۵۳، أمالی طوسی: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۲۴۸ ح ۴۳۸ و ص ۲۵۱ ح ۴۴۷ و ص ۲۶۳ ح ۴۸۲ و ص ۳۶۸ ح ۷۸۳ و ص ۵۴۹ ح ۱۱۶۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴ و ص ۵۹۹ ح ۱۲۴۳ و ص ۶۰۸ ح ۱۲۵۴، جوامع الجامع ۲: ۴۴۴، مجمع البيان ۷: ۵۹ و ج ۸: ۱۳۷ - ۱۳۸، تفسير روض الجنان و روح الجنان ۲۲: ۴۱۷ - ۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه ۲: ۶۲ - ۶۳، تأويل الآيات: ۴۴۸ - ۴۵۱، تفسير البرهان ۳: ۷۹۰ - ۷۹۱ ح ۷۰۸۳، ۷۰۸۴، ۷۰۸۶، و ج ۴: ۴۴۲ - ۴۷۰ ح ۸۵۸۳ - ۸۶۴۴، بحار الأنوار ۲۵: ۲۱۲ - ۲۴۹، و ج ۳۵: ۲۰۶ - ۲۳۶، تفسير نور الثقلين ۳: ۴۰۸ - ۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱ و ۱۹۲، و ج ۴: ۲۷۰ - ۲۷۷ ح ۸۴ - ۱۰۹، تفسير كنز الدقائق ۶: ۳۴۱ - ۳۴۳، و ج ۸: ۱۵۵ - ۱۶۲، احقاق الحق ۲: ۵۰۲ - ۵۵۸.

۲- ۲) فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۷۹ ح ۱۰۲ و ص ۸۹ - ۹۰ ح ۱۱۹ - ۱۲۱ و ص ۱۳۷ ح ۲۰۱ و ص ۱۸۳ ح ۲۷۳ و ص ۱۹۵ ح ۲۹۳ و ص ۱۹۷ ح ۲۹۵ و ص ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱ و ص ۲۸۶ ح ۴۵۴، مسند احمد ۱: ۷۰۹ ح ۳۰۶۲، و ج ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، و ج ۶: ۴۵ ح ۱۶۹۸۵، و ج ۱۰: ۱۷۷ ح ۲۶۵۷۰ و ص ۱۸۷ ح ۲۶۶۱۲، سنن ترمذی ۵: ۳۵۱ - ۳۵۲ ح ۳۲۱۸ و ۳۲۱۹ و ص ۶۶۳ ح ۳۷۹۶، جامع البيان ۱۲: ۱۰-۱۴ ح ۲۸۴۸۸ - ۲۸۵۰۶، مشکل الآثار ۱: ۲۲۷ - ۲۳۱ ح ۷۷۰ - ۷۸۵، مقاتل الطالبيين: ۵۲، المعجم الكبير ۳: ۵۲ - ۵۷ ح ۲۶۶۲ - ۲۶۷۵، و ج ۲۲: ۶۶ ح ۱۵۹ و ۱۶۰، المستدرک علی الصحيحین ۳: ۱۵۸ - ۱۶۰ ح ۴۷۰۵ - ۴۷۰۹ و ص ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸ - ۱۴۰ ح ۶۳۷ - ۷۷۴، مناقب خوارزمی: ۶۰-۶۳ ح ۲۸ - ۳۲، اسد الغابه ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۱ - ۲۵، تهذیب الکمال: ۲۱: ۱۸۷ - ۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۷، ۴۳۴ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۶ - ۱۶۹، الدر المنثور ۵: ۵۳۸ و ج ۶: ۵۳۱ - ۵۳۵، کنز العمال ۱۳: ۶۴۴ - ۶۴۶ ح ۳۷۶۲۸، ۳۷۶۲۹، ۳۷۶۳۲، فتح القدير ۳: ۳۹۶ و ج ۴: ۲۷۸ - ۲۸۰. مقتل الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفي: ۱۶۸، تفسير فرات كوفي: ۳۳۲ - ۳۴۲ ح ۴۵۱ - ۴۶۶، تفسير القمى ۲: ۶۷، ۱۹۳ - ۱۹۴، أمالی صدوق: ۲۰۸ ح ۲۳۰ و ص ۲۴۲ ح ۵۵۹ و ص ۷۴۶ و ۷۴۷ و ص ۶۱۶ ح ۸۴۳، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۲۲۹ و ۲۴۰، الشافى فى الإمامه ۳: ۱۳۳ - ۱۳۶، تلخيص الشافى: ۲۴۱، ۲۵۰ - ۲۵۳، أمالی طوسی: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۲۴۸ ح ۴۳۸ و ص ۲۵۱ ح ۴۴۷ و ص ۲۶۳ ح ۴۸۲ و ص ۳۶۸ ح ۷۸۳ و ص ۵۴۹ ح ۱۱۶۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴ و ص ۵۹۹ ح ۱۲۴۳ و ص ۶۰۸ ح ۱۲۵۴، جوامع الجامع ۲: ۴۴۴، مجمع البيان ۷: ۵۹ و ج ۸: ۱۳۷ - ۱۳۸، تفسير روض الجنان و روح الجنان ۲۲: ۴۱۷ - ۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه ۲: ۶۲ - ۶۳، تأويل الآيات: ۴۴۸ - ۴۵۱، تفسير البرهان ۳: ۷۹۰ - ۷۹۱ ح ۷۰۸۳، ۷۰۸۴، ۷۰۸۶، و ج ۴: ۴۴۲ - ۴۷۰ ح ۸۵۸۳ - ۸۶۴۴، بحار الأنوار ۲۵: ۲۱۲ - ۲۴۹، و ج ۳۵: ۲۰۶ - ۲۳۶، تفسير نور الثقلين ۳: ۴۰۸ - ۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱ و ۱۹۲، و ج ۴: ۲۷۰ - ۲۷۷ ح ۸۴ - ۱۰۹، تفسير كنز الدقائق ۶: ۳۴۱ - ۳۴۳، و ج ۸: ۱۵۵ - ۱۶۲، احقاق الحق ۲: ۵۰۲ - ۵۵۸.

الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفى: ١٦٨، تفسير فرات كوفى: ٣٣٢ - ٣٤٢ ح ٤٥١ - ٤٦٦، تفسير القمى ٢: ٦٧، ١٩٣ - ١٩٤،
أمالى صدوق: ٢٠٨ ح ٢٣٠ و ص ٢٣٠ ح ٢٤٢ و ص ٥٥٩ ح ٧٤٦ و ٧٤٧ و ص ٦١٦ ح ٨٤٣، عيون أخبار الرضا عليه السلام ١:
٢٢٩ و ٢٤٠، الشافى فى الإمامه ٣: ١٣٣ - ١٣٦، تلخيص الشافى: ٢٤١، ٢٥٠ - ٢٥٣، أمالى طوسى: ٨٩ ح ١٣٨ و ص ٢٤٨ ح ٤٣٨
و ص ٢٥١ ح ٤٤٧ و ص ٢٦٣ ح ٤٨٢ و ص ٣٦٨ ح ٧٨٣ و ص ٥٤٩ ح ١١٦٨ و ص ٥٦٥ ح ١١٧٤ و ص ٥٩٩ ح ١٢٤٣ و ص
٦٠٨ ح ١٢٥٤، جوامع الجامع ٢: ٤٤٤، مجمع البيان ٧: ٥٩ و ج ٨: ١٣٧ - ١٣٨، تفسير روض الجنان و روح الجنان ٢٢: ٤١٧ -
٤٢٠، متشابه القرآن ومختلفه ٢: ٦٢ - ٦٣، تأويل الآيات: ٤٤٨ - ٤٥١، تفسير البرهان ٣: ٧٩٠ - ٧٩١ ح ٧٠٨٣، ٧٠٨٤، ٧٠٨٦، و
ج ٤: ٤٤٢ - ٤٧٠ ح ٨٥٨٣ - ٨٦٤٤ بحار الأنوار ٢٥: ٢١٢ - ٢٤٩، و ج ٣٥: ٢٠٦ - ٢٣٦، تفسير نور الثقلين ٣: ٤٠٨ - ٤١٠ ح
١٨٦، ١٨٨، ١٩١ و ١٩٢، و ج ٤: ٢٧٠ - ٢٧٧ ح ٨٤ - ١٠٩، تفسير كنز الدقائق ٦: ٣٤١ - ٣٤٣، و ج ٨: ١٥٥ - ١٦٢، احقاق الحق
٢: ٥٠٢ - ٥٥٨.

او اراده حقّ تعالی بر اِذْهَابِ رَجْسٍ و تطهیر آنان تعلق گرفت.

ما که اکنون مفتخر به پیروی از آن بانوی گرامی و فرزندان

ص: ۱۷

معصوم وی هستیم، باید در شرایط کنونی آگاهی بیشتر نسبت به افکار و اندیشه ها و دستورالعمل های آنان داشته باشیم و مبدا در انجام وظایف خود کوتاهی نماییم.

لازم است علمای بلاد و خطبای محترم علاوه بر آن که مجالس عزاداری را هر چه باشکوه تر انجام می دهند، ابعاد معنوی و علمی آن حضرت را مورد توجه خاص قرار دهند و بحمدالله مکتب تشیع مشحون از استدلال و منطق است و اهل انصاف و تدبیر به راحتی در برابر آن خضوع می نمایند.

دشمن، امروزه به خوبی دریافته است که برای تهی نمودن این ملت و سیطره بر امور آنان، باید آنچه را که تجلی اعتقادات و ایمان مردم است، خاموش و کم رنگ سازد، روزی با جهالت تام و تمام، گریه و عزاداری بر حضرت سیدالشهداء علیه السلام را امری لغو، و مورد شبهه قرار داده و روزی در شهادت فاطمه زهرا علیها السلام تردید می کند؛ در حالی که این امر از واضحات تاریخ اسلام است.

معاندان بدانند اگر به خیال خود در شهادت آن حضرت شبهه ای را القاء کنند، هرگز نمی توانند در مظلومیت ایشان و ستم هایی که بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله به ایشان وارد شد (۱)، خدشه ای را تصور نمایند؛ عمر

ص: ۱۸

۱- ۱). از جمله ظلم هایی که به ایشان وارد شد هجوم به خانه او و آتش زدن آن و ضرب و جرح او برای مجبور کردن علی علیه السلام به بیعت و محروم کردن او از میراث و مصادره فدک و... که به بعضی از منابع آن اشاره می کنیم: مسند احمد ۱: ۱۹ ح ۹ و ص ۲۰ ح ۱۴، صحیح بخاری ۴: ۲۵۲ ح ۳۷۱۱ و ۳۷۱۲، سنن أبی داود ۳: ۲۴۵ - ۲۵۵ ح ۲۹۶۳ - ۲۹۷۷، تاریخ طبری ۳: ۲۰۷ - ۲۰۸، السنن الکبری بیهقی ۹: ۴۲۸ - ۴۴۱ ح ۱۲۹۹۸ - ۱۳۰۱۵، تاریخ یعقوبی ۲: ۱۲۶، شرح نهج البلاغه ابن أبی الحدید ۲: ۲۱ - ۶۱، و ج ۶: ۵ - ۱۲ و ص ۴۶ - ۵۲، و ج ۱۶: ۲۷۴، و ج ۱۷: ۱۶۸، لسان المیزان ۴: ۷۰۷ رقم ۵۷۵۲، کنز العمال ۵: ۵۸۵ - ۶۳۷ ح ۱۴۰۴۰، ۱۴۰۴۵، ۱۴۰۶۹، ۱۴۰۷۰، ۱۴۰۷۱، ۱۴۰۹۷، ۱۴۱۰۱، ۱۴۱۰۸، ۱۴۱۱۳، ۱۴۱۲۰، ۱۴۱۲۱. کتاب سلیم بن قیس ۲: ۵۸۳ - ۵۸۸ ح ۴ و ص ۶۷۲ - ۶۹۵ ح ۱۳ و ۱۴ و ص ۸۶۲ - ۸۷۳ ح ۴۸ و ص ۹۰۵ - ۹۰۸ ح ۶۱، تفسیر عیاشی ۲: ۶۶ ح ۷۶، الکافی ۸: ۲۳۷ - ۲۳۸ ح ۳۲۰، الاختصاص: ۱۸۳ - ۱۸۷، أمالی مفید: ۴۰ ح ۸ و ص ۴۹ ح ۹ و ص ۹۵ ح ۵ و ص ۱۲۵ ح ۳، دلائل الإمامه: ۱۰۹ - ۱۲۹، الاحتجاج ۱: ۱۰۵ - ۱۴۹، کشف الغمه ۲: ۱۰۰ - ۱۲۲، بحار الأنوار ۲۸: ۳۷ - ۴۱۲، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۵۴۵ - ۶۹۷، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۸ - ۳۸۹ ح ۱ - ۱۹ و ۱ - ۲۴.

-
- ۱-۱. منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.
- ۲-۲. مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۷۷ - ۷۸، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۱۶: ۲۱۱ - ۲۱۳. شرح الأخبار ۳: ۳۴ - ۴۰ ح ۹۷۴، الشافی فی الإمامه ۴: ۶۹ - ۷۷، دلائل الإمامه: ۱۰۹ - ۱۱۹، الإحتجاج ۱: ۱۳۱ - ۱۴۱، كشف الغمه ۲: ۱۰۵ - ۱۱۸، بحار الأنوار ۲۹: ۲۱۵ به بعد، احقاق الحق ۱۰: ۲۹۶ - ۳۰۵، و ج ۱۹: ۱۶۳ - ۱۶۷، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۶۵۲ - ۶۹۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۵۵۷ - ۵۷۵ ح ۶ و ۷.

گریه های شبانه روزی ایشان (۱) و دفاع محکم آن حضرت از حریم ولایت (۲)، همه ادله روشنی بر مظلومیت آن بانو است و از این جهت،

ص: ۲۰

۱-۱) . المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ - ۱۷۸ ح ۴۷۶۳، حلیه الأولیاء ۲: ۴۳، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۰ و ۸۲، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۵۳، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، البدایه و النهایه ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۲. الکافی ۴: ۵۶۱ ح ۴، الخصال ۱: ۲۷۲ ح ۱۵، روضه الواعظین ۱: ۱۵۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲، ۳۴۱ و ۳۶۲، کشف الغمه ۲: ۱۲۴، بحار الأنوار ۴۳: ۳۵ ح ۳۹ و ص ۱۵۵ ح ۱ و ص ۱۷۳ - ۲۰۰ ح ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۲۴، ۳۰، احقاق الحق ۱۰: ۴۳۸، ۴۵۹ - ۴۶۲ و ۴۷۴، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۳ ح ۷ و ص ۷۸۸ - ۷۹۰ ح ۱۸، ۱۹، ۲۳، ۲۵ و ۲۶ و ص ۸۰۰ ح ۳ و ص ۱۰۸۰ ح ۱۳ و ص ۱۱۰۶ ح ۱ و ۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۵۰ ح ۱۸ و ص ۳۴۲ ح ۱ و ص ۴۰۴ - ۴۲۹ ح ۴، ۱۶، ۳۱، ۵۳ و ۵۵.

۲-۲) . البته یکی از موارد دفاع، همان خطبه ایشان است در مسجد النبی صلی الله علیه و آله، و مورد دیگر آن دفاع ایشان از حضرت علی علیه السلام هنگام هجوم به منزل و آتش زدن درب منزل و ضرب و جرح او برای دست گیری و وادار کردن حضرت علی علیه السلام به بیعت و... که بعضی از مصادر آن را ذکر می کنیم: تاریخ طبری ۳: ۲۰۲، تاریخ یعقوبی ۲: ۱۲۶، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۲: ۲۱، ۴۵، ۵۰، ۵۶ - ۵۷، و ج ۶: ۴۶ - ۵۲، لسان المیزان ۴: ۷۰۷ رقم ۵۷۵۲، کنز العمال ۵: ۶۳۲ ح ۱۴۱۱۳. کتاب سلیم بن قیس ۲: ۵۸۳ - ۵۸۸ ح ۴ و ص ۶۷۲ - ۶۷۴ ح ۱۳ و ص ۸۶۲ - ۸۶۵ ح ۴۸، تفسیر عیاشی ۲: ۶۶ ح ۷۶، الکافی ۸: ۲۳۷ - ۲۳۸ ح ۳۲۰، الاختصاص: ۱۸۵ - ۱۸۷، الاحتجاج ۱: ۱۰۵ - ۱۱۴، ۴۱۳ - ۴۱۴، نهج الحق و کشف الصدق: ۲۷۱، بحار الأنوار ۲۸: ۲۰۴ ح ۳ و ص ۲۲۷ ح ۱۴ و ص ۳۲۲ ح ۵۲ و ص ۳۳۹ ح ۵۹، و ج ۴۳: ۱۷۰ ح ۱۱ و ص ۱۹۷ ح ۲۸ و ۲۹، احقاق الحق ۱۰: ۲۹۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۵۵۵ - ۶۱۰، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۹ - ۳۷۱ ح ۱ - ۱۹.

جهان اسلام در مظلومیت او و شوهرش همیشه عزادار و سوگوار است.

انقلاب اسلامی، از توجه خاص ملت ایران به همین ایام، نشأت گرفت و امروزه بهترین عامل برای حفظ و تداوم آن، اهمیت دادن به چنین ایامی است؛ لازم است مؤمنین و پیروان اهل بیت علیهم السلام به ایام فاطمیه بیش از گذشته اهتمام ورزیده و نگذارند این حادثه ناگوار در لابلای حوادث دیگر کم رنگ شود؛ و خصوصاً روز سوم جمادی الثانی که از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل عمومی اعلام شده است را مورد عنایت خاص قرار دهند.

باشد که آن حضرت را که مادر فرهنگ تشیع است، در این راه همراهی نماییم و در روز قیامت مورد شفاعت خاص ایشان و اولاد طاهرینش قرار گیریم.

والسلام علی جمیع إخواننا المؤمنین ورحمه الله وبرکاته.

محمد فاضل لنکرانی ۸۰/۵/۳۰

ص: ۲۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا (۱)؛ و قال رسول الله صلى الله عليه و آله : فاطمه بضعه منى من آذاها فقد آذانى (۲) یکی از بزرگترین افتخارات شیعه، داشتن شخصیتی است که سیده زنان عالم (۳) و دارای مقام عصمت و طهارت است، و به مقتضای

ص: ۲۳

- ۱-۱ . سورة احزاب ۳۳ : ۵۷ .
- ۲-۲ . منابع آن در ص ۵ پاورقی ۱ ذکر شد .
- ۳-۳ . المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۰ ح ۴۷۴۰، حلیه الأولیاء ۲: ۴۰ و ۴۲ الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۷ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۴، ۶۷ و ۷۹، ذخائر العقبی: ۴۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۰ ح ۳۴۲۳۲ و ۳۴۲۳۳. تفسیر عیاشی ۱: ۱۷۳ - ۱۷۴، أمالی صدوق: ۷۸، ح ۴۵ و ص ۱۸۷ ح ۱۹۶ و ص ۳۷۴ ح ۴۷۱ و ص ۵۷۴ ح ۷۸۷، معانی الأخبار: ۱۰۷ ح ۱، علل الشرائع ۱: ۲۱۶، الإختصاص: ۳۷، تفسیر التبیان ۲: ۴۵۶، دلائل الإمامه: ۸۱ ح ۲۰ و ص ۱۴۹ ح ۵۸ و ص ۱۵۲ ح ۶۶، روضه الواعظین ۱: ۱۴۹، مجمع البیان ۲: ۲۸۹، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲ - ۳۲۴، الاحتجاج ۱: ۱۹۵، تفسیر البرهان ۱: ۶۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۳۶-۸۵ ح ۴، ۱۰، ۱۳، ۲۷، ۳۷، ۳۸، ۴۸، ۵۲، و ج ۴۳: ۲۱ - ۷۸ ح ۱۰، ۱۳، ۱۹، ۲۰، ۲۵، ۳۹، ۴۰، ۴۲، ۴۶، ۴۸، ۶۰، ۶۳ و ۶۵، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۳۶ - ۳۳۸ ح ۱۲۷ - ۱۳۶، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۸۳ - ۸۵، احقاق الحق ۱۰: ۲۷ - ۵۱ و ج ۱۹: ۱۸ - ۲۰ و ۳۵ - ۳۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۲۰ - ۱۳۳ ح ۶ - ۳۸، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۲۳ - ۳۲۹ ح ۱ - ۱۴ .

آیة تطهیر (۱) که در مورد پنج تن نازل شد و در رأس آنها رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله است (۲)، از هر رجس و پلیدی و هر گناه و معصیت بر حسب اراده تکوینی خداوند متعال دور، و به طهارت مطلقه و پاکی از هر جهت آراسته است.

مقام شامخ آن بزرگوار از افق افکار محدود و نارسای ما، بیرون، و دست اندیشه و فکر ما از پی بردن به آن کوتاه است (۳).

او اولین شهیده راه پر افتخار ولایت و امامت بود و ائمه معصومین علیهم السلام عموماً به فرزندگی ایشان افتخار می کردند (۴).

ص: ۲۴

۱-۱). سوره احزاب ۳۳: ۳۳

۲-۲). منابع آن در ص ۱۶ پاورقی ۲ و ۳ بیان شد.

۳-۳). منابع آن در ص ۱۵ پاورقی ۱ بیان شد.

۴-۴). روایاتی که دلالت بر این مطلب می کند بسیار است، و ما مصادر بعضی از آنها را به جهت اختصار ذکر می

کنیم: مقتل الحسین علیه السلام ابي مخنف: ۱۱۷، مقاتل الطالبیین: ۷۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی: ۵۹ و ۷۱، شرح نهج

البلاغه ابن ابي الحديد ۶: ۴۹ - ۵۰. تفسير فرات كوفي: ۲۴۶ ح ۳۳۱ - ۳۳۳، مقتل الحسین علیه السلام ابن اعمش كوفي: ۱۷۲،

تفسير عیاشی ۲: ۳۰۳ ح ۱۲۰، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۱: ۴۲ ح ۲، أمالی مفید: ۱۱۶ ح ۹، إرشاد مفید ۲: ۱۵، ۹۷ - ۹۸،

مناقب ابن شهر آشوب ۴: ۳۶ و ۵۱، الاحتجاج ۱: ۴۱۷، ۴۱۹ - ۴۲۰ و ج ۲: ۲۳، بحار الأنوار ۸: ۱۳ ح ۱۲، و ج ۲۷: ۲۰۴ ح ۷ و

ص ۲۰۷ ح ۱۵ و ۱۶، و ج ۴۴: ۴۹ ح ۵ و ص ۹۰ ح ۴ و ص ۲۰۶ ح ۲، و ج ۴۵: ۶ و ۱۳۹، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، و ج ۹: ۱۲۴ و

۱۹۹.

فاطمه علیها السلام زنی است که در اوج مظلومیت و با وجود مصائب فراوان، خصوصاً مصیبت از دست دادن پیامبر صلی الله علیه و آله و در شرایط بسیار حساس که بشر عادی حتی قادر بر تکلم معمولی نیست، در حضور حکام و بزرگان قوم آنچنان خطبه ای (۱) ایراد می کند که خردمندان از درک آن عاجزند که چگونه یک زن در چنین موقعیتی بتواند این گونه مستدل و محکم سخن گوید، آنهم مطالبی بسیار مهم و مربوط به توحید و نبوت و امامت و نیز سرزنش کسانی که به حکم راحت طلبی و زندگی آرام، وظیفه الهی خود را ترک و در برابر ظلم دیگران سکوت نموده اند.

آری، باید اعتراف نماییم که مع الأسف بعد از گذشت یکهزار و

ص: ۲۵

۱- ۱). منابع آن در ص ۱۹ پاورقی ۲ بیان شد.

چهارصد سال، نتوانسته ایم آن گوهر بی نظیر را بشناسیم و از آن تأسف آورتر، آن که جهل و نادانی و چه بسا هواهای نفسانی و فریب افکار به ظاهر جدید خوردن، سبب آن گردیده که برخی کوردلان، مقامات آن حضرت را مورد تردید قرار دهند.

آری، هرگز برای بشر عادی قابل فهم نیست که یک زن از نوع بشر، به حدی از رشد و تعالی برسد که رضایت او محور رضایت حق تعالی گردد (۱).

مدتی است مطالبی عاری از حقیقت و کاشف از عناد و لجاج در مورد ایشان گفته یا نوشته می شود که وجدان هر منصف و علاقمند به حقیقت را جریحه دار می سازد.

صحیح است که مسأله وحدت مورد

ص: ۲۶

۱- ۱) . المستدرک علی الصحیحین ۱۶۷: ۳ ح ۴۷۳۰، إعلام الوری ۲۹۴: ۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۲ و ۶۰، اسد الغابه ۲۲۷: ۶، ذخائر العقبی: ۳۹، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، مجمع الزوائد ۲۰۳: ۹، کنز العمال ۱۱۱: ۱۲ ح ۳۴۲۳۷، و ج ۱۳: ۶۷۴ ح ۳۷۷۲۵. شرح الأخبار ۳: ۲۹، أمالی صدوق: ۴۲۷ ح ۶۲۲، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۲: ۴۲ ح ۱۷۶، أمالی مفید: ۹۵ ح ۴، أمالی طوسی: ۴۲۷ ح ۹۵۴، دلائل الإمامه: ۱۴۶، روضه الواعظین ۱: ۱۴۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۵، الاحتجاج ۲: ۱۰۳، کشف الغمه ۲: ۸۴، ۹۳، بحار الأنوار ۳۷: ۷۰ ح ۳۸، و ج ۴۳: ۱۹ - ۵۱ ح ۲، ۴، ۸، ۱۲، ۲۶، ۴۳، ۴۴، ۴۶، ۴۸، احقاق الحق ۱۰: ۱۱۶ - ۱۲۲، و ج ۱۹: ۵۴، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۱ ح ۲۶ و ص ۱۵۲ - ۱۵۷ ح ۳۱ - ۳۴ و ۳۷، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۳ - ۳۵۶ ح ۱ - ۹ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.

تأکید معمار بزرگ انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی قدس سره بود؛ اما مقصود آن حضرت این نبود که شیعه از مبانی اعتقادی متقن و محکم خویش دست بردارد و شاهد کذب و دروغ حتی نسبت به فاطمه زهرا علیها السلام باشد؛ بلکه به وضوح مقصود ایشان این بود که مسلمین عموماً در برابر دشمنان اسلام، ابرقدرت جهانی متحد شوند تا دشمن نتواند در حقیقت اسلام رخنه ایجاد نماید.

اینک بر شیعیان و پیروان اهل بیت علیهم السلام است که دوشنبه روز سوم جمادی الثانی را که برحسب روایات صحیحه (۱) مصادف با

ص: ۲۷

۱- ۱). روایات و اقوال در تاریخ شهادت حضرت فاطمه علیها السلام بسیار مختلف است و به ۱۰ قول می رسد و ما این اقوال را با معرفی بعضی از منابع آنها ذکر می کنیم. ۱- منابعی که روز شهادت را سوم جمادی الثانی یا سه ماه یا ۹۵ روز بعد از رحلت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله معرفی می کند: تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، مقاتل الطالبیین: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، دلائل النبوه بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ - ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۲. مصباح المتهجد: ۷۹۳، دلائل الإمامه: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، إعلام الوری ۱: ۳۰۰، اقبال الأعمال ۳: ۱۶۱، کشف الغمه ۲: ۱۲۸، مصباح کفعمی: ۵۲۲، بحار الأنوار ۴۳: ۹ ح ۱۶ و ص ۱۷۰ ح ۱۱ و ص ۱۸۸ ح ۱۹ و ص ۱۹۶ ح ۲۶ و ص ۲۱۳ ح ۴۴ - ۴۶، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۰ - ۴۶۲، و ج ۱۹: ۱۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۴ ح ۸ و ص ۷۸۷ - ۷۹۹ ح ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۷، ۳۱ - ۳۳، ۳۵، ۳۶، ۳۹، ۴۰ و ص ۱۰۸۹ ح ۵، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی ۴۱۵ ح ۲۴ و ص ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۲۴ ح ۴۵، و ص ۴۲۷ ح ۵۱ و ص ۴۲۸ ح ۵۴ و ص ۴۳۱ ح ۶۱ و ص ۴۳۲ ح ۶۳. ۲- منابعی که شهادت را ۷۰ یا ۷۲ یا ۷۵ روز بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: مروج الذهب ۲: ۲۸۲، الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۵ - ۱۶۶. کافی ۱: ۲۴۱ ح ۵ و ص ۴۵۸ ح ۱، و ج ۴: ۵۶۱ ح ۴، شرح الأخبار ۳: ۳۳ ح ۹۷۳، کفایه الأثر: ۶۵، دلائل الإمامه: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، روضه الواعظین ۱: ۱۴۳، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، کشف الغمه ۲: ۱۲۹، بحار الأنوار ۴۳: ۷ - ۸ - ۱۰ و ص ۹ ح ۱۶ و ص ۷۹ ح ۶۷ و ص ۱۵۶ ح ۳ و ص ۱۸۰ ح ۱۶ و ص ۱۹۵ ح ۲۲ و ۲۴ و ص ۲۱۲ ح ۴۱، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۱ - ۴۶۲، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۵۱۴ ح ۳، و ج ۲: ۵۴۸ ح ۴ و ص ۷۸۸ - ۷۹۷ ح ۲۲، ۲۴، ۲۷، ۲۹ و ص ۱۱۱۵ ح ۱۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۳۳ ح ۵۹ و ص ۴۰۱ - ۴۱۸ ح ۱، ۴، ۱۵، ۳۳. ۳- منابعی که شهادت را ۴۰ روز بعد رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: مروج الذهب ۲: ۲۸۲، مقاتل الطالبیین: ۴۹، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۵، ذخائر العقبی: ۵۲. کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۷۰ ح ۴۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷ و ۳۶۲، کشف الغمه ۲: ۱۲۶، بحار الأنوار ۴۳: ۷ ح ۸ و ص ۱۸۰ ح ۱۶ و ص ۱۹۱ ح ۲۰ و ص ۱۹۹ ح ۲۹ و ص ۲۱۲ ح ۴۱ و ص ۲۱۵ ح ۴۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۵۴۸ ح ۵ و ص ۷۸۳ ح ۶ و ص ۷۸۶ ح ۱۲ و ص ۷۹۸ ح ۳۲ و ص ۱۰۸۰ ح ۱۳ و ۱۴ و ص ۱۰۹۱ ح ۶ و ص ۱۰۹۴ ح ۱۰ و

ص ۱۱۰۵ ح ۵، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۴۰۰ - ۴۲۷ ح ۱۱، ۱۵، ۳۹ و ۵۱. ۴- منابعی که شهادت را ۱۰۰ روز بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: الاستیعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸. کشف الغمه ۲: ۱۲۹، بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۳ ح ۴۴، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۱، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۹۶ و ۷۹۷ ح ۲۷ و ۳۱، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۳۳ ح ۶۳. ۵- منابعی که روز شهادت را دو ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۸ ح ۴۷۶۶ و ۴۷۶۷، دلائل النبوه بیهقی ۶: ۳۶۵، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدايه والنهایه ۶: ۳۲۷. مصباح الأنوار: ۲۵۹، بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۳ ح ۴۴ و ص ۲۱۷ ح ۴۹ و ج ۸۱: ۲۳۳ ح ۸، احقاق الحق ۱۹: ۱۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۴ و ص ۷۸۵ ح ۹ و ص ۷۹۷ ح ۳۱، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۳۰ ح ۵۹ و ۶۰. ۶- منابعی که روز شهادت را ۴ ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: إعلام الوری ۱: ۳۰۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، بحار الأنوار ۴۳: ۱۸۰ ح ۱۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۸۸ ح ۲۰، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی ۴۱۱ ح ۱۴ و ۱۵. ۷- منابعی که شهادت را ۶ ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله یا سوم ماه رمضان ذکر کرده اند: صحیح بخاری ۵: ۹۸ ح ۴۲۴۱، تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، مقاتل الطالبیین: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، حلیه الأولیاء ۲: ۴۳، دلائل النبوه بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶، ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۸۰ و ۸۳، اسد الغابه ۶: ۲۲۸، ۲۲۹ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۶: ۴۶، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ - ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدايه والنهایه ۶: ۳۲۵، ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۱. مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۳، کشف الغمه ۲: ۱۰۰، ۱۲۸ - ۱۲۹، بحار الأنوار ۴۳: ۱۸۳ ح ۱۶ و ص ۱۸۹ ح ۱۹ و ص ۲۰۰ ح ۳۰ و ص ۲۱۴ ح ۴۴، احقاق الحق ۱۰: ۴۵۵ - ۴۵۹ و ۴۶۱، و ج ۱۹: ۱۷۵ - ۱۷۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۱ - ۳ و ص ۷۸۵ ح ۱۰ و ص ۷۸۷ - ۷۹۹ ح ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۲، ۳۷، ۳۹ و ۴۰ و ص ۱۰۶۲ ح ۵ و ص ۱۰۸۳ ح ۱ و ص ۱۰۹۱ ح ۶، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۳۹۷ ح ۸ و ص ۴۱۲ ح ۱۹ و ص ۴۱۵ ح ۲۳ و ۲۴ و ص ۴۱۶ - ۴۳۱ ح ۲۸، ۳۱، ۳۷، ۳۹، ۴۶، ۵۱ - ۵۵ و ۶۱. ۸- منابعی که شهادت را ۸ ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: مقاتل الطالبیین: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، دلائل النبوه بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶، ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، البدايه والنهایه ۶: ۳۲۷. بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۳ - ۲۱۵ ح ۴۴ و ۴۵، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۱ - ۴۶۲، و ج ۱۹: ۱۷۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۸۳ ح ۵ و ص ۷۹۸ ح ۳۱، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۲۸ ح ۵۴ و ص ۴۳۳ ح ۶۳. ۹- منابعی که شهادت را سیزدهم ربیع الثانی ذکر کرده اند: مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، بحار الأنوار ۴۳: ۱۸۰ ح ۱۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۹۷ ح ۳۰، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۴۱۱ ح ۱۵. ۱۰- منابعی که شهادت را بیست و یکم ماه رجب یا پنج ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند: سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۷ رقم ۱۱۴. مصباح المتهدج: ۸۱۲، بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۵ ح ۴۷، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۷۹۸ ح ۳۴، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۴۰۶ ح ۸.

شهادت آن حضرت بوده و دولت جمهوری اسلامی ایران آن را تعطیل رسمی اعلام کرده است، هر چه باشکوه تر عزاداری نمایند و مجالس و محافل آن حضرت را کماً و کیفاً رونق بخشیده، و با دستجات عزادار در کوچه ها و خیابان ها ظاهر شوند تا فی الجمله حق آن شهیده را ادا کرده باشیم.

پیدا است که بی تفاوتی در این رابطه آثار منفی نگران کننده در پیش خواهد داشت.

والسلام علی جمیع عباد الله الصالحین.

محمد فاضل لنکرانی ۱۳۸۱/۵/۱۸

ص: ۳۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا.

(۱) قال رسول الله صلى الله عليه وآله : فاطمه بضعة مني يؤذيني ما آذاها (۲).

پیرو نوشتاری که سال گذشته به مناسبت سالروز شهادت صدیقه کبری فاطمه زهرا علیها السلام تحریر شد، معروض می دارد: بزرگداشت شهادت این بانوی بزرگوار که اولین و باشخصیت ترین شهیده راه ولایت است، تجدید عهد با مقام شامخ ولایت که اکمال دین و اتمام نعمت (۳) خداوند با آن است، می باشد.

ص: ۳۳

۱-۱ . سورة احزاب ۳۳ : ۵۷.

۲-۲ . منابع آن در ص ۵ پاورقی ۱ ذکر شد.

۳-۳ . اشاره ای است به آیه کریمه «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» سورة مائده ۵:

۳.

فاطمه ای که رضایت او رضایت پیامبر صلی الله علیه و آله و رضایت پیامبر رضایت خداست و غضب او غضب پیامبر و غضب پیامبر غضب خداست (۱).

فاطمه ای که ائمه بزرگوار ما یعنی کامل ترین انسان های تاریخ بشریت به مادری او افتخار می ورزیدند (۲).

فاطمه ای که با عمر بسیار کوتاهش (۳)، تشیع را برای همیشه بیمه کرد، فاطمه ای که با خطبه غزایش (۴) دوست و دشمن را حیرت زده نمود.

فاطمه ای که با گریه های مداومش (۵) در داخل و خارج شهر مدینه، عظمت مصیبت از دست دادن پدر و مظلومیت شوهرش را به گوش همگان رسانید و هنوز، گویا صدای او در فضای مدینه طنین انداز است.

ما شیعیان افتخار می کنیم که معارف حقیقی و بی شائبه دین را از مکتب فرزندان معصوم او فرا گرفته ایم.

معارفی که با عقل سلیم

ص: ۳۴

۱-۱) . مائه منقبه: ۱۲۶ منقبه ۶۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۶۰، فرائد السمطين ۲: ۶۰۷ ح ۳۹۱، بحار الأنوار ۲۷:

۱۱۶ ح ۹۴، احقاق الحق ۱۰: ۱۶۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۷۱ - ۱۷۲ ح ۱.

۲-۲) . منابع آن در ص ۲۴ پاورقی ۴ بیان شد.

۳-۳) . منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.

۴-۴) . منابع آن در ص ۱۹ پاورقی ۲ بیان شد.

۵-۵) . منابع آن در ص ۲۰ پاورقی ۱ بیان شد.

منطبق، و در هر شرایطی قابل عرضه، و برخوردار از جامعیتی که به همه نیازهای بشری پاسخگوست.

با مکتب فاطمه و فرزندان او علیهم السلام ملت بزرگ و آگاه ایران توانست در برابر ظلم ظالمین ایستادگی، و استقلال و عزت خود را بدست آورند.

از این جهت، دشمنان قسم خورده اسلام متوجه این نکته شده اند که برای نابودی این ملت باید فاطمیّه و عاشورا، شعبان و رمضان را از این ملت بگیرند و آنگاه به اهداف شوم خود نایل شوند.

در اینجا تذکر مجدد این نکته را لازم می دانم که تعظیم این ایام و به پا داشتن مجالس عزا و مصیبت، از سیره مسلمّه و عملی امام خمینی قدس سره بود و این امر ارتباطی به قضیه وحدت ندارد.

وحدتی را که امام بزرگوار و آیهالله بروجردی قدس سره بر آن تأکید داشتند، به این معنی نیست که شیعه نسبت به اعتقادات مسلمّه خود سکوت کند، و یا آن را نادیده بگیرد، بلکه مقصود وحدت تمامی مسلمین در برابر استکبار جهانی است که داعیه قدرت منحصره دارد و با الهام از صهیونیزم در فکر فرو پاشیدن مبانی متقن اسلام است.

اینک بر عموم شیعیان است که در روز سوم جمادی الثانی که از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل رسمی است، محافل و مجالس عزا اقامه نموده و با دستجات عزادار در کوچه ها و

خیابان ها ظاهر شوند تا گوشه ای از حق آن شهیده را ادا کرده باشیم.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۱)؛ نور الهی برای همیشه تاریخ روشن، و دل های خالی از تعصب از آن استضاء می نمایند.

محمد فاضل لنکرانی ۱۳۸۲/۵/۷

ص: ۳۶

۱-۱). سوره صف ۶۱: ۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا (۱).

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فاطمه بضعة مني يؤذيني ما آذاها (۲).

در ایام شهادت عصمت کبری فاطمه زهرا علیها السلام قرار گرفته ایم.

وجود شریفی که هم امّ ابیها بود و هم امّ و مادر گرامی ائمه اطهار علیهم السلام (۳).

ص: ۳۷

۱-۱. سوره احزاب ۳۳: ۵۷.

۲-۲. منابع آن در اول مقدمه ذکر شد.

۳-۳. مقاتل الطالبيين: ۴۶، الإستيعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمي ۱: ۵۱ و ۵۹، اسد الغابه ۶: ۲۲۳ رقم ۷۱۷۵، شرح نهج البلاغه ابن أبي الحديد ۶: ۴۹ - ۵۰، تهذيب الكمال ۲۲: ۳۸۶ رقم ۸۴۸۸، سير أعلام النبلاء ۳: ۴۲۵ رقم ۱۱۴، البدايه والنهائيه ۶: ۳۲۵، كنز العمال ۱۲: ۱۰۵ ح ۳۴۲۰۸. تفسير فرات كوفي: ۲۴۶ ح ۳۳۱ - ۳۳۳، تفسير عياشي ۲: ۳۰۳ ح ۱۲۰، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۴۲ ح ۲، كفايه الأثر: تقريباً همه آن، أمالي مفيد: ۱۱۶ ح ۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، كشف الغمه ۲: ۷۶، بحار الأنوار ۸: ۱۳ ح ۱۲، و ج ۲۲: ۱۵۲ ح ۴، و ج ۲۷: ۲۰۴ ح ۷ و ص ۲۰۷ ح ۱۵ و ۱۶، و ج ۴۳: ۱۶ ح ۱۵ و ص ۱۹ ح ۱۹، و ج ۱۰۲: ۱۸۰، ۲۰۰ - ۲۰۱ و ۲۲۰، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، و ج ۹: ۱۲۴، ۱۹۹ و ۲۰۹، و ج ۱۰: ۱۲، ۱۶ و ۱۱۳، و ج ۱۳: ۷۷ و ۷۹، و ج ۱۹: ۴ و ۱۳، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱: ۸۹ ح ۲ و ص ۱۲۵ ح ۱۶ و ص ۱۵۶ - ۱۵۸ ح ۱ و ۲، و ج ۲: ۷۸۳ ح ۷ و ص ۹۰۰ - ۹۰۲ و ص ۱۰۲۹ - ۱۰۳۰، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۲۸ - ۲۹ ح ۲۸ و ص ۴۳۱ ح ۶۳ و ص ۴۷۳ - ۴۷۸ ح ۱ - ۶.

حقیقتی که محور اهل بیت عصمت و طهارت و رمزی عظیم در خلقت، که بشریت حتی شیعیان و محبین نتوانسته اند او را بشناسند.

انسیه ای (۱) که حقیقت نورانی او در پس پرده های ظلم و عناد و جهل و

ص: ۳۸

۱- ۱) . به تاریخ بغداد ۱۴: ۲۸۸ رقم ۶۷۲۵ و ذخائر العقبی: ۲۶ و ۳۶ و میزان الاعتدال ۱: ۸۱ رقم ۲۹۱ و لسان المیزان ۱: ۱۹۹ رقم ۴۲۴ مراجعه شود. تفسیر فرات کوفی: ۷۶ ح ۴۹ و ص ۲۱۱ ح ۲۸۶ و ص ۲۱۶ ح ۲۹۰ و ص ۳۲۱ ح ۴۳۵، أمالی صدوق: ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۴۶ ح ۷۲۸، التوحید: ۱۱۸ ح ۲۱، علل الشرائع ۱: ۲۱۸ ح ۲، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۱: ۱۱۶ ح ۳، معانی الأخبار: ۳۹۶ ح ۵۳، دلائل الإمامه: ۱۴۶ ح ۵۲ و ص ۱۴۸ ح ۵۵، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۵، کشف الغمه ۲: ۸۵ تفسیر البرهان ۴: ۳۳۷ ح ۸۳۱۹، بحار الأنوار ۴: ۴ ح ۴، و ج ۸: ۱۱۹ ح ۶ و ص ۱۵۱ ح ۸۹ و ص ۱۸۹ ح ۱۶۰، و ج ۱۸: ۳۵۱ ح ۶۱، و ج ۳۶: ۳۶۱ ح ۲۳۲، و ج ۳۷: ۸۲ ح ۴۹، و ج ۴۳: ۴-۷ ح ۲، ۳، ۵، ۸، و ص ۱۸ ح ۱۷ و ص ۴۳ ح ۴۲، و ج ۴۴: ۲۴۱ ح ۳۳، و ج ۸۱: ۱۱۲ ح ۳۷، احقاق الحق ۴: ۴۷۵، و ج ۱۰: ۶، ۷، ۱۱، ۱۶-۱۸، ۲۲۲ و ۳۱۲، و ج ۱۹: ۵، ۷ و ۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۳۴-۴۳ ح ۱، ۲، ۵، ۶، ۹-۱۱، ۱۵، ۱۷، ۱۹ و ۲۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۲۱-۳۲۳.

خصوصیت باقی ماند و تاقیامت هم روشن نخواهد شد.

شیعه و بلکه همه انسانیت و ملک و ملکوت به وجود چنین مخلوقی افتخار نموده و این کوثر (۱) عظیم خدادادی را سبب بقاء دین پیامبر صلی الله علیه و آله و سیراب شدن جامعه بشری از کمالات و علوم و سجایای فرزندان گرام او می داند.

واقعاً اگر زهرا علیها السلام نمی بود و این دُرّ گرانهای وجود تجلی نمی کرد، چه افق تاریکی بر عالم تکوین و تشریح ترسیم می گشت؟! همه انسانها بر حسب آیه شریفه قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى (۲).

در برابر حقّ معنوی بزرگ پیامبر در هدایت بشریت، موظف به یک تکلیف مشترکند و آن، مودت و محبت به

ص: ۳۹

۱- ۱). التفسیر الکبیر فخر الرازی ۱۱: ۳۱۳، تفسیر غرائب القرآن ۶: ۵۷۶. جوامع الجامع ۴: ۵۴۷، مجمع البیان ۱۰: ۴۱۲-۴۱۴، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۲۰: ۴۲۷ - ۴۳۰، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۹۲، المیزان فی تفسیر القرآن ۲۰: ۳۷۰ - ۳۷۱.

۲- ۲). سوره شوری ۴۲: ۲۳.

۱- ۱). فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۱۷۹ ح ۲۶۵، صحيح بخارى ۶: ۴۴ ح ۴۸۱۸، جامع البيان ۱۳: ۳۲ ح ۳۰۶۸۰، مقاتل الطالبیین: ۵۲، المعجم الكبير ۳: ۴۷ ح ۲۶۴۱، المستدرک على الصحيحین ۳: ۱۸۹ ح ۴۸۰۲، الكشف والبيان ۸: ۳۱۰ - ۳۱۴، شواهد التنزيل ۲: ۱۸۹ - ۱۹۶ ح ۸۲۲ - ۸۲۸، الکشاف ۴: ۲۲۰، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۱، التفسير الكبير فخر رازی ۹: ۵۹۵، تفسير بیضاوی ۵: ۸۰، ذخائر العقبی: ۲۵، تفسير غرائب القرآن ۶: ۷۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۸، الفصول المهمه ۱: ۱۵۵، الدر المنثور ۷: ۳۰۰، فتح القدير ۴: ۵۳۷، روح المعانی ۲۵: ۴۴ - ۴۶. المحاسن: ۱۴۴ - ۱۴۵ ح ۴۵ - ۴۸، تفسير فرات کوفی: ۳۸۷ - ۳۹۹، مقتل الحسين عليه السلام ابن أعثم کوفی: ۱۶۷، قرب الإسناد: ۱۲۸ ح ۴۵۰، تفسير قمی ۲: ۲۷۵ - ۲۷۶، کافی ۱: ۴۱۳ ح ۷، و ج ۸: ۹۳ ح ۶۶، جوامع الجامع ۴: ۴۸، مجمع البيان ۹: ۴۲ - ۴۳، تفسير روض الجنان و روح الجنان ۱۷: ۱۲۲ - ۱۲۷، متشابهات القرآن ومختلفه ۲: ۵۹ - ۶۰، عمده عيون صحاح الأخبار: ۹۱ - ۹۴ ح ۳۸، ۳۹، ۴۴، ۴۷، ۵۹ و ۶۶ و ص ۴۱۷ ح ۶۱۴، تأويل الآيات: ۵۳۰ و ۵۳۳، تفسير البرهان ۴: ۸۱۵ - ۸۲۴، بحار الأنوار ۲۳ - ۲۲۸ - ۲۵۳، و ج ۲۶: ۲۵۲ ح ۲۲، و ج ۳۷: ۶۵ ح ۳۶ و ص ۱۰۰ ح ۲، و ج ۴۳: ۳۶۱ - ۳۶۲ ح ۳ و ۴، تفسير نور الثقلين ۴: ۵۷۱ - ۵۷۷، تفسير كنز الدقائق ۹: ۲۵۵ - ۲۷۳، احقاق الحق ۳: ۲ - ۲۳، و ج ۹: ۹۲ - ۱۰۱، و ج ۱۴: ۱۰۶ - ۱۱۵، و ج ۱۸: ۳۳۶ - ۳۳۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱: ۱۱۳، و ج ۲: ۵۷۲، ۶۳۲، ۷۰۵، الميزان في تفسير القرآن ۱۸: ۵۱ - ۵۳، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۲۲۹ ح ۱.

این امر به عنوان یک تکلیف و فریضه برای همه انسان ها در تمامی دوران است و اختصاص به مردم زمان آن حضرت نداشته است.

مودت نسبت به فاطمه، تکریم و تعظیم آن حضرت، و احیای یاد و خاطره او و ذکر رنج ها و مصائبی است که بر آن وجود نازنین وارد شده است (۱).

ما هیچگاه نمی توانیم آن مصائب را فراموش نماییم و تاریخ گواه بر این امر است که در مدّت عمر کوتاه (۲) چه زجرها و ظلم ها بر آن یگانه بانو وارد شد که امیرالمؤمنین علی علیه السلام که در رأس موحدین است، بعد از شهادت او فرمود: حزن و اندوهم همیشگی است و پایان نمی پذیرد (۳).

آیا با چنین تعبیری، شیعه حضرت علی علیه السلام و امت

ص: ۴۱

-
- ۱-۱. منابع آن در ص ۲۷ پاورقی ۱ بیان شد.
 - ۲-۲. منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.
 - ۳-۳. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید: ۱۰: ۲۶۵. اصول کافی: ۱: ۴۵۹ ح ۳، شرح الأخبار: ۳: ۷۰، أمالی مفید: ۲۸۲ ح ۷، نهج البلاغه صبحی صالح: ۳۱۹ - ۳۲۰ خطبة ۲۰۲، أمالی طوسی: ۱۰۹ ح ۱۶۶، دلائل الإمامة: ۱۳۸ ح ۴۶، روضه الواعظین: ۱: ۱۵۲، مناقب ابن شهر آشوب: ۳: ۳۶۴، کشف الغمه: ۲: ۱۳۱، ۱۳۲، بحار الأنوار: ۴۳: ۱۹۳ ح ۲۱ و ص ۲۱۱ ح ۴۰، الغدير: ۹: ۵۰۹، احقاق الحق: ۱۰: ۴۸۱، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام: ۲: ۱۱۲۱ - ۱۱۲۴ ح ۱ - ۳، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۹۴ ح ۳ و ص ۴۰۲ ح ۲.

پیامبر صلی الله علیه و آله می تواند جدای از این حزن و ماتم باشد؟ از این جهت، بر شیعیان و پیروان اهل بیت علیهم السلام است که در روز چهارشنبه سوّم جمادی الثانی، که بر حسب روایات صحیحه (۱) مصادف با شهادت آن حضرت است و بحمد الله در کشور جمهوری اسلامی تعطیل رسمی است، هر چه بیشتر در احیای این امر بکوشند و با فریادها و عزاداری ها و دستجات، ارادت خود را به آن حضرت اظهار و گوشه ای از حقوق آن شهیده را ادا نمایند.

انشاء الله.

محمد فاضل لنکرانی ۱۳۸۳/۴/۲۹

ص: ۴۲

۱-۱). منابع آن در ص ۲۷ پاورقی ۱ بیان شد.

بسم الله الرحمن الرحيم «السلام عليك يا أيتها الصديقة الشَّهيدة (۱)» در آستانه سالگرد شهادت بزرگ بانوی اسلام و جهان فاطمه زهرا سلام الله عليها قرار داریم.

وجود شریفی که مورد مباهات حق تعالی (۲) و میوه دل رسول

ص: ۴۳

۱-۱) . کافی ۱:۴۵۸ ح ۲، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱:۹۱ ح ۵، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۲۹۳ ح ۱.
 ۲-۲) . أمالی صدوق: ۱۷۶ ح ۱۷۸، دلائل الإمامه: ۷۵ ح ۱۳، بشاره المصطفى: ۱۸۲ و ۳۰۷، مناقب ابن شهر آشوب ۳:۱۹۹، عمدہ عیون صحاح الأخبار ۱:۲۵۴ ح ۳۱۹، الفضائل ابن شاذان: ۵۲۴ ح ۲۲۱، كشف الغمه ۱:۹۳، ۱۰۷، و ج ۲: ۷۷، فرائد السمطين ۲: ۳۴ ح ۳۷۱، ارشاد القلوب دیلمی ۲: ۱۴۲، المحتضر: ۱۰۹، بحار الأنوار ۲۷: ۷۴ ح ۱ و ص ۱۰۴ ح ۷۴، و ج ۲۸: ۳۸ ح ۱، و ج ۳۹: ۲۸۴ ح ۶۹، و ج ۴۳: ۱۷۲ ح ۱۳، احقاق الحق ۹: ۲۰۱ و ۲۶۷، و ج ۱۶: ۴۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۵۴۶، بیت الأحزان: ۴۷، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۵۰۰ - ۵۰۱ ح ۲۳ و ۲۴.

خدا صلی الله علیه و آله (۱) و همسر امیر المؤمنین علی علیه السلام و مادر امامان معصوم ما است (۲).

آن حضرت بزرگترین بانوی عالمیان است.

گرچه در قرآن کریم خداوند نسبت به حضرت مریم فرموده است «واصطفاک علی نساء العالمین» (۳)، اما برحسب روایات معتبره این اختیار واصطفاء از آن جهت بوده است که حضرت مریم بدون شوهر ولادت حضرت عیسی (علی نبینا و آله و علیه السلام) را محقق ساخت و از این جهت خاص، حضرت مریم علیها السلام نظیر نداشت.

اما مقام و عظمت حضرت فاطمه علیها السلام در علم و عصمت و طهارت و عبودیت و بندگی بر همه زن های عالم

ص: ۴۴

۱- ۱) . مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۹ و در آن است «بهجه قلبی». أمالی صدوق: ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۷۵ ح ۷۸۷، روضه الواعظین ۱: ۱۵۰، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۸۵ ح ۵۲، و ج ۴۳: ۲۴ ح ۲۰ و ص ۱۷۲ ح ۱۳، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، و ج ۹: ۱۹۹، و ج ۱۳: ۷۷ و ۷۹، و ج ۱۹: ۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام، ۱: ۱۲۹ ح ۲۳ و ص ۱۴۸ ح ۱۸، و ج ۲: ۵۴۲ ح ۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۴۷ ح ۴ و ص ۳۳۴ ح ۲.

۲- ۲) . منابع آن در ص ۳۷ پاورقی ۳ بیان شد.

۳- ۳) . سوره آل عمران ۳: ۴۳.

لازم است شیعیان و مسلمانان روز سوّم جمادی الثانی که مصادف با شهادت آن صدّیقه کبری است و از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل عمومی است را گرامی دارند و با برپایی مراسم سوگواری و عزاداری و به راه انداختن دستجات، این روز را به عاشورایی دوّم تبدیل نمایند، همان طوری که به حمد الله در چند سال

ص: ۴۵

۱ - ۱). جامع البیان ۳: ۳۳۹ ح ۷۰۳۱، حلیه الأولیاء ۲: ۴۲، الاستیعاب: ۹۲۶، الکشاف ۱: ۳۶۲، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۷۹، التفسیر الکبیر فخر رازی ۳: ۲۱۸، الجامع لأحكام القرآن ۴: ۸۲، ذخائر العقبی: ۴۴، الدرّ المنثور ۲: ۱۸۸، کنز العمال ۱۲: ۱۴۵ ح ۳۴۴۱۱، فتح القدير ۱: ۳۳۸ - ۳۴۰. أمالی صدوق: ۱۸۷ ح ۱۹۶ و ص ۵۷۵ ح ۷۸۷، علل الشرائع ۱: ۲۱۶، معانی الأخبار: ۱۰۷ ح ۱، تفسیر القمی ۱: ۱۰۲، تفسیر عیاشی ۱: ۱۷۳ - ۱۷۴، تفسیر التبیان ۲: ۴۵۶، دلائل الإمامه: ۸۱ ح ۲۰ و ص ۱۴۹ ح ۵۸ و ص ۱۵۲ ح ۶۶، روضه الواعظین ۱: ۱۴۹، مجمع البیان ۲: ۲۸۹، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، بشاره المصطفی: ۲۷۴ ح ۸۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲ و ۳۵۹، تفسیر البرهان ۱: ۶۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۸۵ ح ۵۲، و ج ۴۳: ۲۱ - ۷۸ ح ۱۰، ۲۰، ۲۵، ۴۰، ۴۶، ۶۵، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۳۶ - ۳۳۸ ح ۱۲۷ - ۱۳۶، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۸۳ - ۸۵، احقاق الحق ۱۰: ۳۴ - ۳۵، ۳۸ - ۳۹، ۴۹ - ۵۰، و ج ۱۹، ۱۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۸۸ ح ۱ و ص ۱۲۸ ح ۲۳ و ص ۱۳۰ ح ۲۸ و ص ۱۳۳ ح ۳۸ و ص ۱۴۰ ح ۶۰، مسند فاطمه علیها السلام عطار دی: ۲۳ ح ۱۲ و ص ۱۴۷ ح ۴ و ص ۱۵۰ ح ۱۰، و ص ۳۲۳ ح ۱ و ص ۳۲۴ ح ۲.

اخیر، این ملت فاطمی به وظیفه خویش به نحو احسن عمل کردند و لازم است از این جهت تقدیر و تشکر نمایم.

روشن است که تکریم و احترام به زهراى اطهر، همانا تعظیم پیامبر صلی الله علیه و آله و اجر رسالت آن حضرت است.

ملت عزیز و بزرگوار ایران با تمسک به جبل محکم و نا گسستنی اهل بیت علیهم السلام (۱) افتخارات بزرگی را در صحنه های انقلاب آفرید و

ص: ۴۶

۱- ۱). سوره آل عمران ۱۰۳:۳، شواهد التنزیل ۱: ۱۶۸ - ۱۶۹ ح ۱۷۷ - ۱۸۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۹. تفسیر فرات کوفی: ۹۰-۹۲ ح ۷۰-۷۶، تفسیر قمی ۱: ۱۰۸، تفسیر عیاشی ۱: ۱۹۴ ح ۱۲۲ و ۱۲۳، معانی الأخبار: ۹۰ ح ۱ و ۲ و ص ۱۳۲ ح ۱، أمالی طوسی: ۲۷۲ ح ۵۱۰، جوامع الجامع ۱: ۱۹۴، مجمع البیان ۲: ۳۵۵، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۴۶۴، مناقب ابن شهر آشوب ۲: ۱۱۸ و ج ۳: ۷۵ - ۷۶، عمده عیون صحاح الأخبار ۱: ۱۱۶ ح ۹۵ و ص ۳۵۰ ح ۴۹۰، کشف الغمّه ۱: ۳۱۱، تأویل الآیات الظاهره: ۱۲۲ - ۱۲۳، تفسیر البرهان ۱: ۶۶۸ - ۶۷۲ ح ۱۸۶۱ - ۱۸۷۰، بحار الأنوار ۲۴: ۵۲ ح ۵ و ص ۸۲ - ۸۵ ح ۱ - ۹، و ج ۳۶: ۱۵ - ۲۱ ح ۱ - ۱۶ و ص ۱۱۲ - ۱۱۴ ح ۶۰ و ص ۲۵۸ ح ۷۶ و ص ۳۱۲ ح ۱۵۷ و ص ۳۱۷ ح ۱۶۶ و ص ۳۳۰ ح ۱۸۸، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۷۷ - ۳۷۸ ح ۳۰۳ - ۳۰۸، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۱۸۴ - ۱۸۵، احقاق الحق ۳: ۵۳۹ - ۵۴۰، و ج ۴: ۲۸۵ و ۲۸۸، و ج ۵: ۱۱۳ و ۱۱۵، و ج ۷: ۱۵۹ - ۱۶۰، و ج ۹: ۱۹۹ و ۲۰۸، و ج ۱۳: ۷۷، ۷۹ و ۸۴، و ج ۱۴: ۳۸۴ - ۳۸۶ و ۵۲۱ - ۵۲۲، و ج ۱۸: ۲۲۸ - ۲۲۹ و ۴۷۳، و ج ۲۰: ۲۰۴ - ۲۰۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۱۶ ح ۲.

با همین نیرو به پیش می رود؛ باید بدانیم رمز موفقیت ما، ارتباط وایمان کامل به مکتب ائمه طاهرین و توسل به آن ذوات مقدسه است.

هویت واقعی ما، تشیع حقیقی و اسلام راستین است.

خداوند متعال هرچه بیشتر ما را از عنایات کوثر خویش فاطمه زهرا علیها السلام [\(۱\)](#) بهره مند بفرماید.

محمد فاضل لنکرانی ۱۳۸۴/۴/۱۵

ص: ۴۷

۱-۱). منابع آن در ص ۳۹ راده ۱ بیان شد.

- ١ - إثبات الهداه ، للشيخ محمّد بن الحسن بن علي بن محمّد بن الحسين ، المعروف بالحرّ العاملي (١٠٣٣-١١٠٤) المطبعه العلميه ، قم ، ١٤٠٤ هـ .
- ٢ - الاحتجاج ، لأبي منصور أحمد بن عليّ بن أبي طالب الطبرسي (من أعلام القرن السادس) دار الأسوه ، قم ، الطبعه الثالثه ، ١٤٢٢ هـ .
- ٣ - إحقاق الحقّ وإزهاق الباطل ، للسيد الشهيد ضياء الدين القاضي نور الله بن شريف الدين بن ضياء الدين نور الله بن محمّد شاه الحسيني المرعشي التستري (٩٥٦ - ١٠١٩) منشورات مكتبه آيه الله المرعشي النجفي ، قم .
- ٤ - الاختصاص ، لأبي عبدالله محمّد بن محمّد بن النعمان العكبري البغدادي ، المعروف بالشيخ المفيد (٣٣٦ - ٤١٢) دار المفيد ، بيروت ، الطبعه الثانيه ، ١٤١٤ هـ .
- ٥ - اختيار معرفه الرجال ، المعروف ب «رجال الكشي» لشيخ الطائفه أبي جعفر محمّد بن الحسن بن عليّ الطوسي (٣٨٥ - ٤٦٠) جامعه مشهد ، ١٣٤٨ ش .
- ٦ - الإرشاد في معرفه حجج الله على العباد ، لأبي عبدالله محمّد بن

محمّد بن النعمان العُكبرى البغدادي ، المعروف بالشيخ المفيد (٣٣٦ - ٤١٢) مؤسّسه آل البيت عليهم السلام ، بيروت ، الطبعه الثانيه ، ١٤١٤هـ .

٧- إرشاد القلوب ، المُنجى من عمل به من أليم العقاب ، لأبى محمّد الحسن بن أبى الحسن عليّ بن محمّد الديلمي (من أعلام القرن الثامن) دار الأسوه للطباعه والنشر ، قم ، الطبعه الثانيه ، ١٤٢٤هـ .

٨- الاستيعاب فى معرفه الأصحاب ، لأبى عمر يوسف بن عبدالله ابن محمّد بن عبد البرّ بن عاصم النمرى (٣٦٨ - ٤٦٣) دار الأعلام ، الأردن - عمّان ، الطبعه الأولى ، ١٤٢٣هـ .

٩- اسد الغابه فى معرفه الصحابه ، لعزّ الدّين أبى الحسن عليّ بن أبى الكرم محمّد بن محمّد بن عبد الكريم الشيباني ، المعروف بابن الأثير الجزرى (٥٥٥ - ٦٣٠) دار الفكر ، بيروت ، الطبعه الأولى ، ١٤١٩هـ .

١٠- إقبال الأعمال ، للسيد رضى الدّين عليّ بن موسى بن جعفر بن طاووس (٥٨٩ - ٦٦٤) ، نشر مكتبه الإعلام الإسلامى ، قم ، الطبعه الثانيه ، ١٤١٩هـ .

١١- الأمالى ، لشيخ الطائفه أبى جعفر محمّد بن الحسن بن عليّ بن الحسن الطوسى (٣٨٥ - ٤٦٠) مؤسّسه البعثه ، قم ، الطبعه الأولى ، ١٤١٤هـ .

١٢- الأمالى ، لأبى جعفر محمّد بن عليّ بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى ، المعروف بالشيخ الصدوق (٣٨١ م) مؤسّسه البعثه ، قم ، الطبعه الأولى ، ١٤١٧هـ .

١٣- الأمالى ، لأبى عبدالله محمّد بن محمّد بن النعمان العكبرى البغدادي ، الملقّب بالشيخ المفيد (٣٣٨ - ٤١٣) منشورات جماعه المدرّسين ،

قم المقدّسه ، بالأفست عن المطبعه الإسلاميه ، طهران ، ١٤٠٣ هـ .

١٤ - أنوار التنزيل وأسرار التأويل ، المعروف ب «تفسير البيضاوى» لناصر الدّين أبى سعيد عبد الله بن عمر بن محمّد بن علىّ البيضاوى الشافعى (م٦٨٥) شركه مكتبه ومطبعه مصطفى البابى الحلبي وأولاده ، مصر ، الطبعه الثانيه ، ١٣٨٨ هـ .

١٥ - بحار الأنوار الجامعه لدرر أخبار الأئمه الأطهار عليهم السلام ، للعلامة المولى محمّد باقر بن محمّد تقى المجلسى (١٠٣٧-١١١٠، ١١١١) دار الكتب الإسلاميه ، طهران .

١٦ - البدايه والنهائيه ، لأبى الفداء إسماعيل بن عمر بن كثير بن ضوء ابن كثير بن زرع ، المعروف بابن كثير (٧٠٠ - ٧٧٤) دار الحديث ، القاهره ، الطبعه الأولى ، ١٤١٣ هـ .

١٧ - البرهان فى تفسير القرآن، للسيد هاشم بن سليمان بن إسماعيل ابن عبد الجواد بن علىّ بن سليمان بن السيد ناصر الحسينى البحرانى التوبلى الكتكتانى (م١١٠٧) مؤسسه البعثه ، قم ، الطبعه الأولى ، ١٤١٥ هـ .

١٨ - بشاره المصطفى صلى الله عليه و آله لشيعة المرتضى عليه السلام ، لأبى جعفر عماد الدّين محمّد بن أبى القاسم على بن محمّد بن على بن رستم بن يزدبان الطبرى الأملى الكجى (كان حيّاً ٥٥٣) مؤسسه النشر الإسلامى ، قم ، الطبعه الثالثه ، ١٤٢٥ هـ .

١٩ - بيت الأحرزان فى ذكر أحوالمت سيده نساء العالمين فاطمه الزهراء عليها السلام ، للشيخ عباس بن محمّد رضا بن أبى القاسم القمى (١٢٩٤ - ١٣٥٩) دار الحكمة ، قم ، الطبعه الأولى ، ١٤١٢ هـ .

٢٠ - تاريخ الأمم والملوك (تاريخ الطبري) لأبي جعفر محمد بن جرير الطبري (٢٢٤ - ٣١٠) ، بيروت بالأفست عن الطبعه بالقاهره ، ١٣٨٧هـ .

٢١ - تاريخ بغداد (تاريخ مدينة السلام) ، لأبي بكر أحمد بن علي بن ثابت ، المشهور بالخطيب البغدادي (٣٩٢ - ٤٦٣) دار الغرب الإسلامي ، بيروت ، الطبعه الأولى ، ١٤٢٢هـ .

٢٢ - تاريخ اليعقوبي ، لأحمد بن أبي يعقوب بن جعفر بن وهب بن واضح الكاتب ، المعروف باليعقوبي ، دار صادر ، بيروت .

٢٣ - تأويل الآيات الظاهره فى فضائل العتره الطاهره ، للسيد شرف الدين عليّ الحسينى الأسترابادى النجفى (من مفاخر أعلام القرن العاشر) مؤسسه النشر الإسلامى ، قم ، الطبعه الأولى ، ١٤٠٩هـ .

٢٤ - التبيان فى تفسير القرآن ، لشيخ الطائفة أبى جعفر محمد بن الحسن بن علي بن الحسن الطوسى (٣٨٥ - ٤٦٠) مؤسسه الأعلمى للمطبوعات ، بيروت ، بالأفست عن مكتبه الأمين فى النجف الأشرف .

٢٥ - تفسير جوامع الجامع ، لأبى علي الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسى (٤٦٩ - ٥٤٨) مؤسسه انتشارات جامعه تهران ، الطبعه الثالثه ، ١٣٧٧ ش .

٢٦ - تفسير العياشى ، لأبى النصر محمد بن مسعود بن محمد بن عياش السلمى السمرقندى ، المعروف بالعياشى (من أعلام القرن الثالث الهجرى) المكتبه العلميه الإسلاميه ، طهران ، الطبعه الأولى ، ١٣٨٠ - ١٣٨١هـ .

٢٧ - تفسير غرائب القرآن ورغائب الفرقان ، لنظام الدين الحسن بن محمد بن حسين القمى النيسابورى (كان حياً ٨٢٨) دار الكتب العلميه ،

بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٦ هـ .

٢٨ - تفسير فرات ، لأبي القاسم فرات بن إبراهيم الكوفي .

(من أعلام الغيبة الصغرى) مؤسسه الطباعة والنشر لوزاره الثقافه والإرشاد الإسلامى ، طهران ، الطبعة الأولى ، ١٤١٠ هـ .

٢٩ - تفسير القمى ، لأبي الحسن علي بن إبراهيم بن هاشم القمى (من أعلام قرنى ٣ و ٤) مطبعه النجف ، النجف ، الطبعة الثانية ، ١٣٨٧ هـ .

٣٠ - التفسير الكبير ، لأبي عبدالله محمد بن عمر بن الحسن بن الحسين بن على التيمى البكرى الطبرستانى ، المعروف بالفخر الرازى (٥٤٣ - ٦٠٦) دار إحياء التراث العربى ، بيروت ، الطبعة الثالثة ، ١٤٢٠ هـ .

٣١ - تفسير كنز الدقائق وبحر الرغائب ، لميرزا محمد المشهدى ابن محمد رضا بن إسماعيل بن جمال الدين القمى (م حدود ١١٢٥) مؤسسه النشر الإسلامى ، قم ، الطبعة الأولى ، ١٤٠٧ - ١٤١٣ هـ .

٣٢ - تلخيص الشافى ، لشيخ الطائفة أبى جعفر محمد بن الحسن بن على الطوسى (٣٨٥ - ٤٦٠) مؤسسه انتشارات المحييين ، الطبعة الأولى ، ١٣٨٢ ش .

٣٣ - تهذيب الكمال فى أسماء الرجال ، لجمال الدين أبى الحجاج يوسف بن عبد الرحمن بن يوسف بن عبد الملك بن يوسف بن على ابن أبى الزهر القضاعى ، المعروف بالمزى (٦٥٤ - ٧٤٢) ، دار الفكر ، بيروت ، ١٤١٤ هـ .

٣٤ - التوحيد ، لأبى جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى ، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) منشورات جماعه المدرسين ، قم .

٣٥ - جامع الأحاديث ، لجلال الدّين عبد الرحمن بن أبي بكر بن محمّد بن سابق الدّين الخضيرى الأسيوطى ، المعروف بالسيوطى (٨٤٩-٩١١) دار الفكر ، بيروت ، ١٤١٤هـ .

٣٦ - جامع البيان عن تأويل آى القرآن (تفسير الطبرى) لأبى جعفر محمّد بن جرير الطبرى (٢٢٤-٣١٠) دار ابن حزم ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤٢٣هـ .

٣٧ - الجامع الكبير ، لأبى عيسى محمّد بن عيسى بن سوره بن موسى ابن الضّحّاك السلمى (٢٠٩-٢٧٩) دار الغرب الإسلامى ، بيروت ، الطبعة الثانية ، ١٩٩٨هـ .

٣٨ - الجامع لأحكام القرآن ، لأبى عبد الله محمّد بن أحمد بن أبى بكر بن فرح الأنصارى الخزرى الأندلسى القرطبى (م ٦٧١) دار إحياء التراث العربى ، بيروت ، ١٤٠٥هـ .

٣٩ - الجواهر النقى ، المطبوع ضمن السنن الكبرى للبيهقى (ط هـ) لعلاء الدّين بن على بن عثمان الماردى ، الشهير بابن التركمانى (م ٧٤٥) مطبعة مجلس دائره المعارف النظاميه ، حيدر آباد الدكن ، الطبعة الأولى ، ١٣٤٤هـ .

٤٠ - حليه الأولياء ، لأبى نعيم أحمد بن عبد الله بن أحمد بن إسحاق ابن موسى بن مهران الأصبهانى (٣٣٦ - ٤٣٠) دار الكتب العلميه ، بيروت .

٤١ - الخصال ، لأبى جعفر محمّد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى ، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) مؤسسه النشر الإسلامى ، قم ، الطبعة الخامسة ، ١٤١٦هـ .

٤٢ - الدرّ المنثور فى التفسير بالمأثور ، لجلال الدّين عبد الرحمن ابن

أبي بكر بن محمّد بن أبي بكر بن عثمان بن محمّد بن خضر بن أيّوب بن محمّد همام الدّين الحضيري، المعروف بالسيوطي (٨٤٩ - ٩١١) دار إحياء التراث العربي، بيروت، الطبعة الأولى ١٤٢١ هـ .

٤٣ - دلائل الإمامة، لأبي جعفر محمّد بن جرير بن رستم الطبري (من أعلام القرن الخامس) مؤسّسه البعثه، قم، الطبعة الأولى، ١٤١٣ هـ .

٤٤ - دلائل النبوه ومعرفة أحوال صاحب الشريعة، لأبي بكر أحمد ابن الحسين بن علي بن موسى البيهقي الخسروجردي (٣٨٤ - ٤٥٨) دار الكتب العلميّه، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٠٥ هـ .

٤٥ - ذخائر العقبي في مناقب ذوى القربى، للعلّامة الحافظ محبّ الدّين أبي العبّاس أحمد بن عبد الله بن أبي بكر بن محمّد الطبري (٦١٥ - ٧٩٤)، مكتبة القدسي، القاهرة، ١٣٥٦ هـ .

٤٦ - روح المعاني في تفسير القرآن العظيم والسبع المثاني، لشهاب الدّين أبي الفضائل محمّد بن عبد الله الحسيني الألوّسي (١٢١٧ - ١٢٧٠) دار إحياء التراث العربي، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٢٠ هـ .

٤٧ - روضه الواعظين، لأبي علي محمّد بن الحسن بن علي بن أحمد بن علي الفتال النيسابوري الفارسي (م ٥٠٨) المطبعة أمير - قم، الطبعة الأولى، ١٣٦٨ ش .

٤٨ - روض الجنان وروح الجنان في تفسير القرآن، المشهور ب «تفسير الشيخ أبو الفتوح الرازي»، لجمال الدّين أبي الفتوح الحسين بن علي بن محمّد بن أحمد بن الحسين بن أحمد الخزاعي الرازي النيسابوري (م حدود ٥٥٤) بنياد پژوهشهای اسلامي آستان قدس رضوي (مؤسّسه الدراسات

الإسلامية التابعه للروضه الرضويه) مشهد ، ١٣٧١ ش .

٤٩ - سنن أبي داود ، لسليمان بن الأشعث بن عمرو بن عامر السجستاني (٢٠٢ - ٢٧٥) دار ابن حزم ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٨ هـ .

٥٠ - سنن الترمذى (الجامع الصحيح) لأبى عيسى محمد بن عيسى ابن سوره بن موسى بن الضحاك السلمى (٢٠٩ - ٢٧٩) دار إحياء التراث العربى ، بيروت ، ١٤١٥ هـ .

٥١ - السنن الكبرى ، لأبى بكر أحمد بن الحسين بن على بن موسى البيهقى الخسروجردى (٣٨٤ - ٤٥٨) دار الفكر ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٩ هـ .

٥٢ - سير أعلام النبلاء ، لأبى عبدالله شمس الدين محمد بن أحمد ابن عثمان بن قايماز التركمانى الفارقى ، المشتهر بالذهبي (٦٧٣ - ٧٤٨) ، دار الفكر ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٧ هـ .

٥٣ - الشافى فى الإمامه ، للشريف المرتضى على بن الحسين بن موسى بن محمد بن موسى بن إبراهيم بن موسى الكاظم بن جعفر الصادق عليهم السلام (٣٥٥ - ٤٣٦هـ) مؤسسه الصادق ، طهران ، الطبعة الثانية ، ١٤١٠ هـ .

٥٤ - شرح الأخبار فى فضائل الأئمة الأطهار عليهم السلام ، للقاضى النعمان ابن محمد التميمى المغربى (م ٣٦٣) ، مؤسسه النشر الإسلامى ، الطبعة الأولى ، ١٤٠٩ هـ .

٥٥ - شرح نهج البلاغه ، لعبد الحميد بن هبه الله بن محمد بن محمد ابن الحسين المدائنى ، المعروف بابن أبى الحديد (٥٨٦ - ٦٥٥) مؤسسه إسماعيليان ، قم .

ص: ٥٦

٥٦ - شواهد التنزيل لقواعد التفضيل في الآيات النازله في أهل البيت صلوات الله وسلامه عليهم ، لأبي القاسم عبيد الله بن عبدالله بن أحمد بن محمد بن حسان، المعروف بالحاكم الحسكاني (من أعلام القرن الخامس الهجري) مؤسسه الطبع والنشر التابعه لوزاره الثقافه والإرشاد الإسلامى ، الطبعه الأولى ، ١٤١١هـ .

٥٧ - صحيح البخارى ، لأبي عبدالله محمد بن إسماعيل بن إبراهيم ابن المغيره بن بردزبه البخارى الجعفى (١٩٤ - ٢٥٦) دار الفكر للطباعه والنشر ، ١٤١٩هـ .

٥٨ - صحيح مسلم ، لأبي الحسين مسلم بن الحجاج بن مسلم القشيري النيسابوري (٢٠٦ - ٢٦١) دار ابن حزم ، بيروت ، الطبعه الأولى ، ١٤١٦هـ .

٥٩ - علل الشرائع ، لأبي جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي ، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) المكتبه الحيدريه ومطبعتها ، النجف الأشرف ، ١٣٨٥هـ .

٦٠ - عمده عيون صحاح الأخبار في مناقب إمام الأبرار ، لأبي الحسين يحيى بن الحسن بن الحسين بن علي بن محمد بن البطريق الأسدي الحلبي ، المعروف بابن البطريق (٥٣٣ - ٦٠٠) مؤسسه النشر الإسلامى ، قم المشرفه ، ١٤٠٧هـ .

٦١ - عوالم العلوم والمعارف والأحوال من الآيات والأخبار والأقوال ، للشيخ عبدالله بن نور الله البحراني الاصفهاني (من أعلام تلامذه المجلسي) مؤسسه الإمام المهدي عليه السلام ، قم المقدسه ، الطبعه الأولى ، ١٤٠٥ - ١٤١٦هـ .

٦٢ - عيون أخبار الرضا عليه السلام ، لأبي جعفر محمد بن علي بن الحسين ابن

موسى بن بابويه القمى ، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) دار العلم ، قم ، ١٣٧٧ هـ .

٦٣ - الغدير فى الكتاب والسنة والأدب ، للشيخ عبد الحسين أحمد الأمينى النجفى (١٣٢٠ - ١٣٩٠) ، مركز الغدير للدراسات الإسلاميه ، قم ، الطبعة الأولى ، ١٤١٦ هـ .

٦٤ - فتح القدير الجامع بين فنى الروايه والدرايه من علم التفسير ، لمحمد بن على بن محمد بن عبدالله بن الحسن بن محمد بن صلاح بن على بن عبدالله الشوكانى (١١٧٣ - ١٢٥٠) دار الفكر ، بيروت ، الطبعة الثالثة ، ١٣٩٣ هـ .

٦٥ - فرائد السمطين فى فضائل المرتضى والتول والسبطين والأئمة من ذريتهم عليهم السلام ، للشيخ إبراهيم بن محمد بن المؤيد أبو بكر بن محمد بن حمويه الجوينى الخراسانى ، المعروف بالحموى وابن حمويه (٦٤٤ - ٧٢٢) مؤسس المحمودى للطباعة والنشر ، الطبعة الأولى ، ١٣٩٨ هـ .

٦٦ - الفضائل ، للشيخ سديد الدين أبى الفضل شاذان بن جبرئيل بن أبى طالب القمى (من أعلام القرن السادس) مؤسس ولي عصر ، قم ، الطبعة الأولى ، ١٤٢٢ هـ .

٦٧ - فضائل أهل البيت عليهم السلام من كتاب فضائل الصحابه ، لأبى عبدالله أحمد بن محمد بن حنبل (١٦٤ - ٢٤١) و استدراك عبدالله بن أحمد بن محمد بن حنبل (٢٩٠) وأبى بكر أحمد بن جعفر بن حمدان القطيعى (٣٦٨) المجمع العالمى للتقريب بين المذاهب الإسلاميه ، الطبعة الأولى - ١٤٢٥ هـ .

٦٨ - قرب الإسناد ، لأبى العباس عبدالله بن جعفر بن الحسين بن مالك

بن جامع الحميرى القمى (من أعلام القرن الثالث) مؤسس آل البيت عليهم السلام لإحياء التراث ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٣هـ .

٦٩ - الكافى ، لثقه الإسلام أبى جعفر محمّد بن يعقوب بن إسحاق الكلينى الرازى (م ٣٢٩) دار الكتب الإسلاميه ، طهران ، الطبعة الثالثه ، ١٣٨٨ - ١٣٨٩هـ .

٧٠ - الكامل فى التاريخ ، لعزّ الدين أبى الحسن على بن محمّد بن محمّد بن عبد الكريم بن عبد الواحد الشيبانى ، المعروف بابن الأثير (٥٥٥ - ٦٣٠) دار الكتاب العربى ، بيروت ، الطبعة الثالثه ، ١٤٢٢هـ .

٧١ - كتاب سليم بن قيس الهلالي ، لأبى صادق سليم بن قيس الهلالي العامرى الكوفى (م ٧٦) مطبعة نكارش ، الطبعة الثالثه ، ١٤٢٣هـ .

٧٢ - الكشّاف عن حقائق غوامض التنزيل وعيون الأقاويل فى وجوه التأويل ، لأبى القاسم جار الله محمود بن عمر بن محمّد الخوارزمى الزمخشري (٤٦٧ - ٥٣٨) دار الكتاب العربى ، بيروت ، ١٣٦٦هـ .

٧٣ - كشف الغمّه فى معرفه الأئمّه عليهم السلام ، لبهاء الدين على بن عيسى ابن أبى الفتح الإربلى (م ٦٩٣) المطبعة العلميه ، قم ، بالأفست عن مكتبه بنى هاشم ، تبريز ، ١٣٨١هـ .

٧٤ - الكشف والبيان ، المعروف تفسير الثعلبى ، لأبى إسحاق أحمد ابن محمّد بن إبراهيم الثعلبى النيسابورى (م ٤٢٧) دار إحياء التراث العربى ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤٢٢هـ .

٧٥ - كفايه الأثر فى النصّ على الأئمّه الاثنى عشر ، لأبى القاسم على ابن محمّد بن على الخزاز القمى الرازى (من أعلام القرن الرابع) انتشارات بيدار ،

٧٦ - كنز العمال فى سنن الأقوال والأفعال ، لعلّى بن حسام الدين بن عبد الملك الجونبورى ، المشهور بالمتقى الهندى (٨٨٥ - ٩٧٥) مؤسسه الرساله ، بيروت ، ١٤٠٩ هـ .

٧٧ - لسان الميزان ، لشهاب الدين أحمد بن على بن محمّد بن محمّد بن على بن أحمد ، الشهير بابن حجر العسقلانى (٧٧٣ - ٨٥٢) دار إحياء التراث العربى ، بيروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٦ هـ .

٧٨ - مائه منقبه من مناقب أمير المؤمنين علىّ بن أبى طالب والأئمّه من ولده عليهم السلام من طريق العامّه ، لأبى الحسن محمّد بن أحمد بن علىّ بن الحسن بن شاذان القمى (كان حياً ٤١٢) مدرسه الإمام المهدي عليه السلام ، قم المقدّسه ، الطبعة الأولى ، ١٤٠٧ هـ .

٧٩ - متشابه القرآن ومختلفه ، لأبى جعفر محمّد بن علىّ بن شهر آشوب السروى المازندرانى (م ٥٨٨) انتشارات بيدار .

٨٠ - مجمع البيان فى تفسير القرآن ، لأبى علىّ بن الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسى (٤٦٩ - ٥٤٨) دار الفكر ، بيروت ، ١٤١٤ هـ .

٨١ - مجمع الزوائد ومنبع الفوائد ، لنور الدين علىّ بن أبى بكر بن سليمان الهيثمى الشافعى (٧٣٥ - ٨٠٧) دار الكتب العلميه ، بيروت ، ١٤٠٨ هـ .

٨٢ - المحاسن ، لأحمد بن أبى عبدالله محمّد بن خالد بن عبد الرحمن بن محمّد بن علىّ البرقى الكوفى (م ٢٧٤ أو ٢٨٠) دار الكتب الإسلاميه ، قم .

٨٣ - مروج الذهب ومعادن الجوهر ، لأبى الحسن علىّ بن حسين ابن علىّ المسعودى (م ٦٤٥) منشورات دار الهجره ، قم ، الطبعة الثانيه ، ١٤٠٤ هـ .

٨٤ - المستدرک علی الصحیحین ، لأبی عبد اللہ محمد بن عبد اللہ بن حمدویہ بن نعیم بن الحکیم الضبّی الطهمانی النیسابوری الشافعی ، المعروف بابن البیع (٣٢١ - ٤٠٥) دار الکتب العلمیّہ ، بیروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١١ هـ .

٨٥ - المسند ، لأبی عبد اللہ أحمد بن محمد بن حنبل بن هلال الشیبانی (١٦٤ - ٢٤١) دار الفکر ، بیروت ، الطبعة الثانية ، ١٤١٤ هـ .

٨٦ - مسند فاطمه الزهراء علیها السلام ، للشیخ عزیز اللہ العطاردی ، انتشارات عطارد ، الطبعة الأولى ، ١٤١٢ هـ .

٨٧ - مشکل الآثار ، لأبی جعفر أحمد بن محمد بن سلامه بن سلمه الأزدی الطحاوی المصری الحنفی (٢٢٩ - ٣٢١) دار الکتب العلمیّہ ، بیروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١٥ هـ .

٨٨ - مصباح الأنوار فی فضائل إمام الأبرار ، للشیخ هاشم بن محمد ، من مخطوطات مکتبه العمومی آیه الله المرعشی النجفی ، الرقم ٥١٩٥ .

مصباح الکفعمی ، أو جنّه الأمان الواقیه وجنّه الأیمان الباقیه ، لتقی الدّین إبراهيم بن علی بن الحسن بن محمّد بن صالح بن إسماعیل الحارثی الکفعمی العاملی (٨٤٠ - ٩٠٥) منشورات الرضی ، زاهدی .

٨٩ - مصباح المتهدّج ، لأبی جعفر محمد بن الحسن بن علی بن الحسن الطوسی ، المشتهر بشیخ الطائفه والشیخ الطوسی (٣٨٥ - ٤٦٠) مؤسسه فقه الشیعه ، بیروت ، الطبعة الأولى ، ١٤١١ هـ .

٩٠ - معانی الأخبار ، لأبی جعفر محمّد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمّی ، المعروف بالشیخ الصدوق (م ٣٨١) مؤسسه النشر الإسلامی ،

قم ، الطبعة الثالثة ، ١٤١٦ هـ .

- ٩١ - معجم أحاديث الإمام المهدي عليه السلام ، للهيئه العلميه في مؤسسه المعارف الإسلاميه ، الطبعة الأولى ، ١٤١١ هـ .
- ٩٢ - المعجم الكبير ، لأبي القاسم سليمان بن أحمد بن أيوب اللّخمي الطبراني (٢٦٠ - ٣٦٠) دار إحياء التراث العربي ، بيروت ، الطبعة الثانيه ، ١٤٠٤ هـ .
- ٩٣ - مقاتل الطالبين ، لعليّ بن الحسين بن محمّد بن أحمد بن الهيثم بن عبد الرحمان ، المعروف بأبي الفرج الأصبهاني (٢٨٤ - ٣٥٦) دار المعرفه ، بيروت .
- ٩٤ - مقتل الحسين عليه السلام ، لأبي المؤيد أخطب خوارزم الموقّق بن أحمد بن محمّد المكي الخوارزمي (م ٥٦٨) مكتبه المفيد ، قم ، بالأفست ، عن الطبعة في النجف الأشرف ١٣٦٧ هـ .
- ٩٥ - مقتل الحسين عليه السلام (وقعه الطف) للمؤرخ لوط بن يحيى بن سعيد بن مخنف بن سليم الأزدى (م ١٥٨) المطبعة العلميه ، قم ، الطبعة الثانيه ، ١٣٦٤ ش .
- ٩٦ - مقتل الحسين عليه السلام وقيام المختار ، لأبي محمّد أحمد بن أعثم الكوفي ، انتشارات أنوار الهدى ، قم ، الطبعة الثانيه ، ١٤٢٤ هـ .
- ٩٧ - المناقب ، لأبي المؤيد أخطب خوارزم الموقّق بن أحمد بن محمّد المكي الخوارزمي (م ٥٦٨) ، مؤسسه النشر الإسلامى ، قم ، الطبعة الثالثه ، ١٤١٧ هـ .
- ٩٨ - مناقب آل أبي طالب عليهم السلام ، لأبي جعفر محمّد بن عليّ بن شهر آشوب

السروى المازندراني (م ٥٨٨) منشورات علامه ، المطبعه العلميه ، قم .

٩٩ - ميزان الاعتدال في نقد الرجال ، لأبي عبدالله شمس الدين محمد بن أحمد بن عثمان بن قايماز التركمانى الفارقى ، المشتهر بالذهبي (٦٧٣-٧٤٨) ، دار الفكر ، بيروت .

١٠٠ - الميزان في تفسير القرآن ، للعلامة السيد محمد حسين الطباطبائي (١٣٢١-١٤٠٣) مؤسسه مطبوعاتي إسماعيليان ، قم ، الطبعة الثالثه ، ١٣٩٣هـ .

١٠١ - نهج البلاغه ، وهو مجموع ما اختاره أبو الحسن محمد بن الحسين بن موسى بن محمد بن موسى بن إبراهيم بن الإمام موسى بن جعفر عليهم السلام ، المعروف ب «الشفيف الرضى» (٣٥٩ - ٤٠٦) من كلام أمير المؤمنين على بن أبى طالب عليه السلام ، تحقيق الدكتور صبحى الصالح ، دار الهجره ، قم .

١٠٢ - نهج الحق وكشف الصدق ، لجمال الدين أبى منصور الحسن ابن يوسف بن على بن محمد بن المطهر الأسدى ، المعروف بالعلامة الحللى (٦٤٨-٧٢٦) مؤسسه دار الهجره ، قم ، الطبعة الأولى ، ١٤٠٧هـ .

ص: ٦٣

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

